

รายงานการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตร
โครงการเกษตรวิชญา ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สํานักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑
สํานักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตร
โครงการเกษตรวิชญา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทสรุปผู้บริหาร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ ดำเนินการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ด้านการเกษตร ตามแผนปฏิบัติงานโครงการเกษตรวิทยา ปี ๒๕๖๓ ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรม ๙ หลักสูตร ได้แก่ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช การผลิตโอวาโคโคคุณภาพ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได ๗ ขั้น) การแปรรูปหม่อนไหม การเพิ่มสายพันธุ์ไม้ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) และการปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า เพื่อให้ทราบถึงผลการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติเกิดผลได้และผลกระทบระยะสั้นอย่างไร ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานในระยะต่อไป โดยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ผ่านการอบรมจากโครงการเกษตรวิทยา ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔๕ ราย และสัมภาษณ์หน่วยงานเกี่ยวข้องในการจัดฝึกอบรม สรุปได้ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการโครงการฯ จำนวน ๑ ชุด คณะทำงานในพื้นที่ ๑ ชุด การดำเนินการประชุมคณะทำงานในพื้นที่ จำนวน ๔ ครั้ง **ด้านปัจจัยนำเข้า** การฝึกอบรมจำนวน ๙ หลักสูตร ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการฝึกอบรม ๔๓๗,๘๐๐ บาท ผลการใช้จ่ายดำเนินการได้ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ของงบประมาณที่ได้รับ **ด้านผลได้ของโครงการ** มีผู้ผ่านการอบรมตลอดหลักสูตรจำนวน ๔๓๖ ราย โดยผู้ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ไปปฏิบัติร้อยละ ๘๒.๐๗ และไม่นำความรู้ไปปฏิบัติร้อยละ ๑๗.๙๓ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้เวลาในแปลงเพาะปลูก และการดูแลรักษาพืชที่เป็นรายได้หลักของครัวเรือน จึงยังไม่มีเวลาในการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ รวมถึงไม่มีวัตถุดิบ/อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ จำคำแนะนำความรู้ที่ได้รับได้น้อย ไม่มีเงินทุน และอายุมาก **ด้านผลกระทบระยะสั้น ด้านเศรษฐกิจ** ผู้ผ่านการอบรมนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดผลการเปลี่ยนแปลงรายจ่ายลดลงหรือรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๑.๙๖ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจร้อยละ ๔๘.๐๔ **ด้านสังคม** การถ่ายทอดความรู้ ผู้ผ่านการอบรมไม่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นร้อยละ ๕๕.๘๖ เนื่องจากเป็นความรู้เดิมที่เคยปฏิบัติมาอยู่แล้ว และไม่มีเวลาถ่ายทอด เป็นต้น รองลงมาถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๙.๓๑ และมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๒๔.๘๓ **ด้านการรวมกลุ่ม** ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ไม่มีการรวมกลุ่มภายหลังการฝึกอบรมร้อยละ ๖๖.๒๑ เนื่องจากเป็นการอบรมให้ความรู้ ซึ่งผู้ผ่านการอบรมบางส่วนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง **ด้านสิ่งแวดล้อม** เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วเห็นว่าจะปรับเปลี่ยนแปลงเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นร้อยละ ๘๖.๙๖ **ด้านความยั่งยืน** ผู้ผ่านการอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติต่อเนื่องและปัจจุบันที่ยังคงดำเนินการร้อยละ ๖๘.๒๘ **ความพึงพอใจ** ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมส่งเสริมและฝึกอบรมในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนระยะเวลาการจัดฝึกอบรมร่วมกัน รวมถึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และจัดทำหลักสูตรการจัดฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ตรงกับความต้องการขยายผลไปยังเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ใกล้เคียงอื่น การส่งเสริมและฝึกอบรมควรพิจารณาหลักสูตรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น การลดต้นทุนการผลิตพืชหลักในพื้นที่ การสร้างรายได้เพิ่มจากการปลูกพืชผัก ผลไม้ชนิดใหม่ที่เหมาะสมในพื้นที่ การแปรรูปผลผลิตการเกษตร และเพิ่มช่องทางการตลาด ผลผลิตให้ครบวงจร เชิญชวนให้เกษตรกรเข้าไปศึกษาดูงานด้านการเกษตรในฐานะเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น ติดตามผลผู้ผ่านการอบรมแต่ละหลักสูตรเป็นระยะ ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ เพื่อให้แนวทาง และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการนำความรู้ไปปฏิบัติ และติดตามการรวมกลุ่มเพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

(ค)

คำนำ

รายงานการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตรจากโครงการเกษตรวิทยา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ ได้ติดตามผลภายใต้แผนปฏิบัติงาน ปี พ.ศ.๒๕๖๓ โดยในครั้งนี้เป็น การติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการ ดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมและฝึกอบรมปี ๒๕๖๓ รวมถึงผลกระทบระยะสั้นที่เกิดขึ้น และวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานด้าน การส่งเสริมและฝึกอบรม ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การอบรมที่กำหนดไว้

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ ขอขอบคุณ หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด และพื้นที่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานและให้ข้อมูล รวมถึงผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมที่ให้ ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำรายงาน คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานเล่มนี้จะให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมและฝึกอบรม ในระยะต่อไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑
กันยายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	(ข)
คำนำ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(จ)
สารบัญภาคผนวก	(ฉ)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ	๒
๑.๓ เป้าหมายเชิงสัมฤทธิ์	๒
๑.๔ พื้นที่ศูนย์สาธิตการเรียนรู้เกษตรบนพื้นที่สูง	๓
๑.๕ หลักสูตรที่จัดฝึกอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๔
บทที่ ๒ ระเบียบวิธีการติดตาม	๕
๒.๑ ความสำคัญของการติดตาม	๕
๒.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตาม	๕
๒.๓ ขอบเขตของการติดตาม	๕
๒.๔ แนวคิดและทฤษฎี	๕
๒.๕ รูปแบบและวิธีการติดตาม	๗
๒.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการติดตามโครงการ	๑๐
บทที่ ๓ ข้อมูลทั่วไป	๑๑
๓.๑ ลักษณะทั่วไปของพื้นที่โครงการ ฯ	๑๑
๓.๒ ข้อมูลทั่วไปของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมของโครงการฯ	๑๒
บทที่ ๔ ผลการติดตาม	๑๗
๔.๑ ด้านการบริหารจัดการ	๑๗
๔.๒ ปัจจัยนำเข้าโครงการ	๑๗
๔.๓ ด้านผลได้	๒๑
๔.๔ ด้านผลกระทบ	๒๓
บทที่ ๕ สรุป ปัญหา และข้อเสนอแนะ	๔๙
๕.๑ สรุป	๔๙
๕.๒ ข้อค้นพบจากการติดตาม	๕๐
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๕๑
บรรณานุกรม	๕๒
ภาคผนวก	๕๓
คณะผู้จัดทำ	๕๙

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ ๒.๑	ประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด	๗
ตารางที่ ๒.๒	ขนาดตัวอย่างที่สำรวจ	๙
ตารางที่ ๓.๑	จำนวนประชากรและครัวเรือนในตำบลโป่งแยง	๑๒
ตารางที่ ๓.๒	ข้อมูลทั่วไปของผู้ผ่านการอบรม	๑๓
ตารางที่ ๓.๓	จำนวนแรงงานในครัวเรือน	๑๓
ตารางที่ ๓.๔	การทราบข่าวการจัดฝึกอบรม	๑๕
ตารางที่ ๓.๕	การตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรม	๑๖
ตารางที่ ๔.๑	แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณด้านการฝึกอบรม	๑๘
ตารางที่ ๔.๒	การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และผลผลิตที่ฝึกปฏิบัติ	๒๐
ตารางที่ ๔.๓	การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของผู้ผ่านการอบรม	๒๒
ตารางที่ ๔.๔	การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจภายหลังการนำความรู้ไปปฏิบัติ	๒๕
ตารางที่ ๔.๕	การถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการส่งเสริมและฝึกอบรม	๒๖
ตารางที่ ๔.๖	การรวมกลุ่มจากการส่งเสริมและฝึกอบรม	๒๘
ตารางที่ ๔.๗	การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม	๒๙
ตารางที่ ๔.๘	ความยั่งยืนในการนำความรู้ที่ได้รับจากการส่งเสริมและฝึกอบรมไปปฏิบัติ	๓๐
ตารางที่ ๔.๙	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อความน่าสนใจของเนื้อหา	๓๒
ตารางที่ ๔.๑๐	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อระยะเวลาที่อบรม	๓๔
ตารางที่ ๔.๑๑	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	๓๖
ตารางที่ ๔.๑๒	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อวิทยากรที่อบรม	๓๘
ตารางที่ ๔.๑๓	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อเอกสาร ปัจจัยการผลิต ผลผลิตที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติ	๓๙
ตารางที่ ๔.๑๔	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อการลงทะเบียน	๔๑
ตารางที่ ๔.๑๕	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อสถานที่	๔๓
ตารางที่ ๔.๑๖	ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อแปลงสาธิต/สถานที่ดูงาน	๔๕
ตารางที่ ๔.๑๗	ระดับความพึงพอใจต่อโครงการ	๔๗
ตารางที่ ๔.๑๘	เรื่องที่ต้องการอบรมในครั้งต่อไป	๔๘

(ฉ)

สารบัญภาคผนวก

ภาคผนวก

หน้า

คำสั่งประธานองคมนตรีที่ ๒/๒๕๖๓

๕๔

ประมวลภาพกิจกรรมการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม

๕๗

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ไปยังบ้านกองแหะ หมู่ที่ ๔ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ทอดพระเนตรสภาพพื้นที่เป็นเขาหัวโล้น ราษฎรทำการเกษตรแบบไร่เลื่อนลอย หนาดินถูกชะล้างพังทลาย ทรัพยากรป่าไม้เสื่อมโทรม มีพระราชดำริให้หน่วยงานทำการสำรวจพื้นที่ วางแผนการใช้ที่ดินและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อพัฒนาพื้นที่ ให้เกษตรกรทำการเกษตรได้ การใช้ที่ดินมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๕ พระราชทานที่ดินส่วนพระองค์ พื้นที่จำนวน ๑,๓๕๐ ไร่ บ้านกองแหะ หมู่ที่ ๔ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้ในกิจการของทางราชการ อันก่อให้เกิดประโยชน์เป็นส่วนรวมต่อหน่วยงานราชการ สถานศึกษา และราษฎร

วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙ พระราชทานนามศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรบ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ว่า “เกษตรวิชญา” หมายถึง “ปราชญ์แห่งการเกษตร”

ปี ๒๕๔๔ หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการจัดทำแผนที่ขอบเขตโครงการ สำรวจข้อมูลพื้นที่ และวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อให้ชุมชน และส่วนราชการร่วมกันใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๕ ส่วน ได้แก่

๑. พื้นที่ทรงงาน จำนวน ๓๒ ไร่ (ร้อยละ ๒.๓๗ ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่จุดสูงสุดของโครงการสามารถเห็นภูมิทัศน์โดยรอบมีความสูง ๑,๑๘๕ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง

๒. พื้นที่ศูนย์สาธิตการเรียนรู้เกษตรบนพื้นที่สูง จำนวน ๑๓๘ ไร่ (ร้อยละ ๑๐.๒๒ ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชุมชน ศูนย์สาธิตทดสอบงานด้านการเกษตรบนพื้นที่สูง สำหรับเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรได้เรียนรู้ นำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง และเป็นศูนย์ประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการที่มีส่วนรับผิดชอบในพื้นที่โครงการ มีอาคารสำนักงาน ห้องประชุม

๓. พื้นที่จัดสรรให้เกษตรกรทำกิน จำนวน ๑๓๙ ไร่ (ร้อยละ ๑๐.๓๐ ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่อยู่ติดกับหมู่บ้านกองแหะ สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเนินเขา เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายจึงมีการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พื้นฟูปรับปรุงบำรุงดิน พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ วางผังแบ่งแปลงจัดสรรเป็นที่ทำกินให้เกษตรกร ๖๐ รายๆ ละ ๑ ไร่ โดยปัจจุบันมีเกษตรกรทำการเกษตรในพื้นที่จัดสรรจำนวน ๕๕ ราย

๔. พื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน จำนวน ๑๒๓ ไร่ (ร้อยละ ๙.๑๑ ของพื้นที่ทั้งหมด) เดิมเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ลักษณะของดินเป็นดินลึก จึงกำหนดเขตเป็นวนเกษตร/ธนาคารอาหารชุมชน เพื่อฟื้นฟูพัฒนาพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม อนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรธรรมชาติพัฒนาระบบนิเวศของป่าให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งรวบรวมพืชสมุนไพร เป็นแหล่งผลิตอาหารตามธรรมชาติ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๕. พื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๙๑๘ ไร่ (ร้อยละ ๖๘.๐๐ ของพื้นที่ทั้งหมด) แบ่งเป็นพื้นที่ป่าด้านตะวันตก จำนวน ๕๙๘ ไร่ และพื้นที่ป่าด้านตะวันออก จำนวน ๓๒๐ ไร่ เดิมมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม เกิดปัญหาไฟไหม้บ่อยครั้ง ปัจจุบันได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูจนมีสภาพสมบูรณ์ และเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของพื้นที่โครงการ

แสดงเขตการใช้ที่ดินพื้นที่โครงการเกษตรวิทยา

๑.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑.๒.๑ เพื่อพัฒนาพื้นที่โครงการให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรบนพื้นที่สูง และขยายผลสู่เกษตรกร
- ๑.๒.๒ เป็นต้นแบบในการทำงานบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และชุมชนในการทำเกษตรแบบยั่งยืน
- ๑.๒.๓ เป็นต้นแบบการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้เกิดระบบนิเวศที่สมบูรณ์ เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ป่าไม้เป็นแหล่งผลิตอาหาร และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑.๓ เป้าหมายเชิงสัมฤทธิ์

๑. โครงการเกษตรวิทยา เป็นโครงการต้นแบบการใช้ที่ดินบนพื้นที่สูงแบบผสมผสาน แก้ไขปัญหาตามสภาพพื้นที่ให้เกษตรกรทำกินและมีรายได้ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ เน้นการพัฒนาแบบชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษา และใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน โดยมีส่วนราชการสนับสนุนการศึกษา วิจัย ให้ได้วิทยาการใหม่ๆ

๒. ราษฎรบ้านกองแหะ ได้รับการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู ให้เป็นป่าต้นน้ำลำธาร กักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์และเป็นแหล่งอาหารชุมชน โดยสร้างจิตสำนึก ความรักและหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ ให้คนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

๑.๔ พื้นที่ศูนย์สาธิตการเรียนรู้เกษตรบนพื้นที่สูง

ฐานการเรียนรู้ในพื้นที่ส่วนราชการ ซึ่งจะจัดเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ โดยจัดทำแปลงสาธิตการเกษตรบนพื้นที่สูง ซึ่งมีการทำงานรูปแบบบูรณาการของหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วยฐานการเรียนรู้ ๘ ฐาน เป็นศูนย์ดูงาน อบรม ฝึกปฏิบัติ ของเกษตรกร นักวิชาการ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ได้แก่

๑) ฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินบนพื้นที่สูง (ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ กรมพัฒนาที่ดิน) ได้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมัก เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมีทางการเกษตร รวมถึงจัดทำแปลงสาธิตการผลิตพืชบนพื้นที่สูง ได้แก่ แปลงสาธิตการปลูกสตอเบอร์รี่แบบปลอดภัย

๒) ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกข้าวไร่และธัญพืชเมืองหนาว (ศูนย์วิจัยข้าวสะเมิง กรมการข้าว) ได้ดำเนินกิจกรรม จัดทำแปลงสาธิตการปลูกข้าวที่สูง เพื่อเป็นแปลงตัวอย่างแสดงพันธุ์และรวบรวมพันธุ์ข้าวบนพื้นที่สูง ประกอบด้วย กลุ่มข้าวเหนียว จำนวน ๑๐ พันธุ์ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกธัญพืชเมืองหนาว มีการปลูกข้าวสาลีพันธุ์ฝาง ๖๐ เพื่อเป็นแปลงตัวอย่าง ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่บ้านกองแหะ และหมู่บ้านข้างเคียง ปลูกเป็นพืชหลังนา

๓) ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้นบนพื้นที่สูง (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ เชียงใหม่) ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ และจัดทำแปลงสาธิตการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และหม่อนผล

๔) ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกผัก (ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ กรมพัฒนาที่ดิน) โดยประสานงานกับศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สาใหม่ ในการนำองค์ความรู้การผลิตพืชผัก มาใช้เพื่อเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรต่อไป

๕) ฐานเรียนรู้ด้านการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ (ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ กรมพัฒนาที่ดิน) ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ กุหลาบตัดดอก ซึ่งได้ประสานงานกับศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเรา ในการนำองค์ความรู้การปลูก การดูแลรักษา และได้พันธุ์ไม้ดอกที่สามารถนำมาปลูกเพื่อเพิ่มความสวยงามในพื้นที่และจำหน่ายได้ ยังมี ดอกดาวเรือง ว่านสี่ทิศ และเก๊กฮวย เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้

๖) ฐานเรียนรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่) ดำเนินการจัดทำฐานเรียนรู้การเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี จำนวน ๑๐๐ ตัว โดยวิธีการเลี้ยงแบบอินทรีย์ เพื่อเป็นการสาธิตการเลี้ยงไก่แบบปล่อย ให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน

๗) ฐานเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่) ดำเนินการจัดทำฐานเรียนรู้และสาธิตการเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก ได้แก่ ปลาตูก มีการสาธิตการเพาะและผสมพันธุ์กบนาโดยใช้บ่อผ้าใบ ในแปลงเกษตรกร จำนวน ๔ นาย เพื่อทดลองเพาะเลี้ยงกบนาพ่อแม่พันธุ์

๘) ฐานเรียนรู้ด้านการบัญชีและการสหกรณ์ (สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๗ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่) ดำเนินการจัดทำฐานเรียนรู้ด้านการบัญชีและสหกรณ์

๑.๕ หลักสูตรที่จัดฝึกอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การติดตามในครั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ ดำเนินการติดตามผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการอบรมด้านการเกษตร หลักสูตรการฝึกอบรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวน ๙ หลักสูตร รายละเอียด ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การเพาะเลี้ยงแมลงกำจัดศัตรูพืช การใช้แผ่นกาวดักแมลงศัตรูพืช และการใช้เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอโวคาโดคุณภาพ ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การขยายพันธุ์ การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวผลผลิตอโวคาโด โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องการเพาะเลี้ยงปลานิล ปลาดุก และการทำอาหารปลา โดยสำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การทำบัญชีต้นทุนอาชีพ และบัญชีครัวเรือน โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง หลักการและอุดมการณ์สหกรณ์ และการทำเกษตรอินทรีย์ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากลูกหม่อน โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ เชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การขยายพันธุ์ การดูแลรักษา และประโยชน์ของต้นไผ่ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวโครงการฯ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่อง การจำแนกพันธุ์พืชในป่า และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่

บทที่ ๒

ระเบียบวิธีการติดตาม

๒.๑ ความสำคัญของการติดตาม

โครงการเกษตรวิทยา ตามพระราชดำริ บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งเพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรบนพื้นที่สูง และขยายผลสู่เกษตรกร เป็นต้นแบบการทำงานบูรณาการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และชุมชน ในการทำการเกษตรแบบปลอดภัย โดยการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี เพื่อฟื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดิน ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร สร้างความเข้มแข็งแก่ครัวเรือนและชุมชน เป็นต้นแบบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์ก่อให้เกิดประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ มีภารกิจในการติดตามผลการดำเนินงานผู้ได้รับการส่งเสริม และฝึกอบรม ตามแผนปฏิบัติงานโครงการฯ โดยในครั้งนี้เป็นการติดตามผลผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานว่าผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมจากโครงการฯ มีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติเกิดผลได้และผลกระทบอย่างไร ตลอดจน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมด้านการส่งเสริมและฝึกอบรมของโครงการฯ ในระยะต่อไป

๒.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตาม

๒.๒.๑ เพื่อติดตามผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมและฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงผลกระทบระยะสั้นที่เกิดขึ้น

๒.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมการส่งเสริมและฝึกอบรม

๒.๓ ขอบเขตของการติดตาม

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามแผนปฏิบัติงานโครงการเกษตรวิทยา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎี

๒.๔.๑ แนวคิด

๑) การติดตาม คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ระหว่างการปฏิบัติงานหรือโครงการกำลังดำเนินการอยู่แล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไขวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การประเมินผล คือ การพิจารณาแผนงานหรือโครงการที่ได้รับมอบหมายทั้งในช่วงก่อนการดำเนินการ ระหว่างการดำเนินการ หรือหลังจากการดำเนินการไปแล้ว โดยนำรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งที่กำลังจะดำเนินการหรือดำเนินการไปแล้วโดยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป

๒.๔.๒ ประเภทของการติดตามประเมินผล

United Nations ได้แบ่งประเภทของการประเมินผล ตามช่วงเวลาเป็น ๔ ประเภท คือ

๑) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Extant Evaluation) คือ การประเมินความเหมาะสมของโครงการ อาจจะเป็นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของ Project Appraisal ความเป็นไปได้ของแผนดำเนินงาน (Operation Plan) การตรวจสอบสถานะภาพของโครงการในลักษณะต่างๆ

๒) การติดตามโครงการ (Project Monitoring) เป็นกิจกรรมที่ทำในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลด้านปัจจัยหรือทรัพยากรของโครงการ เช่น การจัดส่งปัจจัย การใช้ปัจจัยของแต่ละกิจกรรมในโครงการ ผลได้เบื้องต้น ความคืบหน้า ปัญหาและข้อขัดข้องต่างๆ ของโครงการ

๓) การประเมินผลในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ (Ongoing Evaluation) ระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ จะมีการประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อให้ข้อมูลแก่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโครงการระดับต่างๆ ส่วนใหญ่ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการประเมินผลนั้น ได้มาจากรายงานการติดตามโครงการ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็น สำหรับสิ่งที่จะต้องประเมินผลก็คือ กระบวนการดำเนินงาน (Implementation Process) โดยเน้นในสิ่งเหล่านี้คือ

๓.๑) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าผลจะได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

๓.๒) วิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานในแง่ของระยะเวลา ค่าใช้จ่าย ต่อหน่วยของการผลิต และวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กร

๓.๓) วิเคราะห์ผลได้เบื้องต้นในแง่ของปริมาณตามเป้าหมาย และคุณภาพตามมาตรฐาน

๓.๔) วิเคราะห์ได้ถึงศักยภาพที่โครงการจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เร่งด่วน และวิเคราะห์ถึงศักยภาพของโครงการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ระดับกลาง (Intermediate Objective) และวัตถุประสงค์ระยะยาว (Long Term Development Objective)

๓.๕) ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔) การประเมินผลหลังจากการที่โครงการสิ้นสุดแล้ว (Expost Evaluation) เป็นการวิเคราะห์ผลระยะสั้นและระยะยาวของโครงการ การวิเคราะห์มีลักษณะที่ลงลึก และให้รายละเอียดมากกว่า Ongoing Evaluation การวิเคราะห์จะเริ่มจากผลได้เบื้องต้น (Outputs) ก่อให้เกิดผลได้ระดับกลาง (Effect) หรือผลกระทบระยะสั้นอย่างน้อยเพียงใด และจากผลได้ระดับกลางนี้ จะก่อให้เกิดผลได้ระดับสุดท้ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ อย่างไรเพราะเหตุใด

๒.๔.๓ แนวคิดการติดตาม

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีรูปแบบการติดตาม วิธีการหนึ่งที่นิยมวิธีหนึ่ง คือ การใช้แบบจำลอง MIOE จำแนกองค์ประกอบการประเมินเป็น ๔ ด้านคือ

๑. ด้านการบริหารจัดการ (M:management) คือ การจัดการโครงสร้างการบริหารโครงการ การกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผน การติดตามกำกับงาน การประสานระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน การประสานกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้ในช่วงเริ่มดำเนินโครงการใหม่ๆ และระหว่างการดำเนินงานโครงการ การพิจารณาเพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานในโครงการ

๒. ด้านปัจจัยนำเข้า (I:Input) คือ ปัจจัยหรือทรัพยากรที่ใช้ในการจัดทำโครงการ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมฝึกอบรม หลักสูตร/กิจกรรมการฝึกอบรม โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องในการนำปัจจัยต่างๆ มาใช้ในโครงการ

๓. ด้านผลได้ (O:output) คือ ผลลัพธ์เบื้องต้นที่เกิดจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในโครงการ ผลได้อาจเป็นผลได้เชิงปริมาณ (Quantitative Outputs) และผลได้เชิงคุณภาพ (Qualitative Outputs) ในบางกรณีผลได้ของกิจกรรมหนึ่งอาจเป็นปัจจัยของกิจกรรมหนึ่งได้

๔. ด้านผลกระทบ (E:effects) คือ ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลได้ของโครงการหรือผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และมีศักยภาพหรือแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบในระยะยาวต่อไปหรือไม่อย่างไร ในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผลทางเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม ผลบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการ และความยั่งยืน รวมถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ

๒.๕ รูปแบบและวิธีการติดตาม

การติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมโครงการเกษตรวิชญา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในครั้งนี้เป็นการติดตามหลังการดำเนินงาน ผลการติดตามเน้นเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการด้านการส่งเสริมและฝึกอบรมในระยะต่อไปให้ดีขึ้น

๒.๕.๑ วิธีการติดตาม

๑. รูปแบบการติดตาม เป็นกิจกรรมที่ทำในระหว่างดำเนินงานโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการบริหารโครงการ (Management) ปัจจัย (Input) ผลได้ (Output) และผลกระทบระยะสั้น (Effects) โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายของแผนงาน โดยใช้วิธีการ MIOE มีประเด็นและตัวชี้วัด รายละเอียดดังตารางที่ ๒.๑

ตารางที่ ๒.๑ ประเด็นการติดตามและตัวชี้วัด

ประเด็นการติดตาม	ตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูล
๑. การบริหารจัดการ		
๑.๑ การจัดการองค์การบริหารโครงการ	- จำนวนครั้งในการจัดการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน - องค์ประกอบของคณะกรรมการและคณะทำงาน	เจ้าหน้าที่หน่วยงานจัดฝึกอบรม
๒. ปัจจัยนำเข้า		
๒.๑ งบประมาณโครงการ	- ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมฝึกอบรม	เจ้าหน้าที่หน่วยงานจัดฝึกอบรม
๓. ผลได้		
๓.๑ ผลการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้	- ร้อยละของผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมที่นำความรู้ไปปฏิบัติ	ผู้ที่ได้รับการอบรม
๔. ผลกระทบระยะสั้น		
๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ	- ร้อยละของผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ	ผู้ที่ได้รับการอบรม

ประเด็นการติดตาม	ตัวชี้วัด	ผู้ให้ข้อมูล
๔.๒ ด้านสังคม	- ร้อยละของผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมที่ได้รวมกลุ่มหลังการเข้ารับการฝึกอบรม	ผู้ที่ได้รับการอบรม
๔.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม	- ร้อยละของผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมไปปฏิบัติแล้วเห็นว่าสิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรดีขึ้น	ผู้ที่ได้รับการอบรม
๔.๔ ด้านความยั่งยืน	- ร้อยละของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	ผู้ที่ได้รับการอบรม
๔.๕ ด้านความพึงพอใจ	- ระดับความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับการอบรมต่อการเข้ารับการอบรม	ผู้ที่ได้รับการอบรม

๒. การรวบรวมข้อมูล ใช้แบบแผนการประเมินแบบเก็บข้อมูลหลังการเข้าอบรม (สำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔) เนื่องจากต้องเว้นระยะให้เกิดผลการนำความรู้ไปปฏิบัติ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

๒.๑ แหล่งข้อมูล

๒.๑.๑ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Date) เป็นข้อมูลที่ได้จากการติดตามในพื้นที่โดยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ๑ ฉบับ สำหรับผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปผลการอบรม และการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ

๒.๑.๒ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการติดตามในพื้นที่โดยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

ฉบับที่ ๑ สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ฉบับที่ ๒ สำหรับผู้ผ่านการอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นแบบสอบถามข้อมูลความพึงพอใจของผู้ผ่านการฝึกอบรม และผลการนำไปปฏิบัติ รวม ๙ หลักสูตร คือหลักสูตร ๑) การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช ๒) การผลิตโอวคาโตคุณภาพ ๓) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ๔) การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน ๕) การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) ๖) การแปรรูปหม่อนไหม ๗) การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน ๘) การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหเตศก์น้อย) และ ๙) การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า

๒.๑.๓ การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบไม่ใส่คืน (With Replacement) และเลือกตัวอย่างโดยใช้การจับฉลากจากบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการอบรม

ขนาดตัวอย่าง แบบที่ ๑ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดอบรม จำนวน ๖ หน่วยงาน
 แบบที่ ๒ เกษตรกรผู้ผ่านการอบรม คัดเลือกเกษตรกรตัวอย่าง
 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักเกณฑ์ (กัญญ์สิริ จันทร์เจริญ, ๒๕๕๒ : ๙๑) ดังนี้

- จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๑๕-๓๐ %
- จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๑๐-๑๕ %
- จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๕-๑๐ %

จากข้อมูลหน่วยงานฝึกอบรมพบว่า ผู้ผ่านการอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนทั้งหมด ๔๗๖ ราย ในครั้งนี้จึงกำหนดขนาดตัวอย่าง ๑๔๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๖ ของจำนวนผู้ผ่านการอบรมทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ ๒.๒

ตารางที่ ๒.๒ ขนาดตัวอย่างที่สำรวจ

รายการ	จำนวน ประชากร	จำนวนตัวอย่าง (ราย)
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๖๐	๑๘
๒. การผลิตโอวาโคคุณภาพ	๕๐	๑๕
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๔๐	๑๒
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๖๐	๑๘
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๓๐	๙
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๔๐	๑๒
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๖๖	๒๑
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหาสน์น้อย)	๓๐	๙
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๑๐๐	๓๑
รวม	๔๗๖	๑๔๕

ที่มา : จากการคำนวณ

๓. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๓ ส่วน คือ

๓.๑ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์ การพิจารณาเอกสารรายงาน การอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของโครงการ การทำ

กิจกรรมหลังจากที่ได้รับการอบรม การนำความรู้ไปปฏิบัติ การเพิ่มขีดความสามารถและโอกาสด้านการผลิต การทำให้รายจ่ายลดลง หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการรวมกลุ่มในชุมชน การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม และความต่อเนื่องของการนำความรู้ไปปฏิบัติ รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคด้านต่างๆ เป็นต้น

๓.๒ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ในเชิงตัวเลขและนำเสนอรายงานเป็นคำอธิบายประกอบตารางค่าทางสถิติโดยใช้สถิติพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

๓.๓ การวิเคราะห์ทัศนคติและความพึงพอใจ

ได้ใช้มาตรวัดแบบ ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นเครื่องมือในการวัดข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อใช้วัดทัศนคติ ความเข้าใจ ความคิดเห็น และความพึงพอใจ ซึ่งวิธีการได้มาของมาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล เป็นการสอบถามความคิดเห็นได้หลายระดับ เช่น ๕ ระดับ ฯลฯ ตัวอย่างเช่น แบ่งคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดให้ ๕ เท่ากับเห็นด้วยมากที่สุด ๔ เท่ากับมาก ๓ เท่ากับปานกลาง ๒ เท่ากับน้อย และ ๑ เท่ากับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์คะแนนเป็นช่วงๆ มีวิธีคำนวณ ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนมากที่สุด} - \text{คะแนนน้อยที่สุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = \frac{๕ - ๑}{๕}$$

$$\text{ช่วงคะแนนเฉลี่ย} = ๐.๘๐$$

โดยที่ คะแนนมาก คือ คะแนนที่กำหนดมากที่สุด (๕ คะแนน)

คะแนนน้อย คือ คะแนนที่กำหนดน้อยที่สุด (๑ คะแนน)

จำนวนระดับ คือ ระดับการวัดที่กำหนด (๕ ระดับ)

๔. นิยามศัพท์

การนำความรู้ไปปฏิบัติ หมายถึง การนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ ทั้งที่นำไปปฏิบัติเอง และรวมกลุ่มปฏิบัติ

๒.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการติดตามโครงการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและฝึกอบรม ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์การอบรมที่กำหนดไว้

บทที่ ๓

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑ ได้ดำเนินการติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามแผนปฏิบัติงานโครงการเกษตรวิชญาตามพระราชดำริ ด้านการเกษตร เกี่ยวกับการจัดการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านผลได้ และด้านผลกระทบระยะสั้น ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินการส่งเสริมและฝึกอบรม เพื่อเป็นข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาการดำเนินกิจกรรมในระยะต่อไป รายละเอียดดังนี้

๓.๑ ลักษณะทั่วไปของพื้นที่โครงการฯ

๓.๑.๑ สภาพภูมิประเทศ

โครงการ “เกษตรวิชญา” ตั้งอยู่ในเขตตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ครอบคลุมพื้นที่โครงการ พื้นที่ทั้งหมด ๑,๓๕๐ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีตอยผานกกกทอดตัวจากแนวตะวันตกมาตะวันออกบริเวณทิศใต้ของพื้นที่โครงการ มีจุดสูงสุดที่ระดับ ๑,๓๘๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง บริเวณรอบโครงการมีหมู่บ้านกองแหะ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของพื้นที่โครงการ และหมู่บ้านบวจันตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่โครงการ สภาพพื้นที่เป็นเนินเขามีระดับความลาดชันระหว่าง ๒๐ - ๓๕ เปอร์เซ็นต์

๓.๑.๒ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีสภาพอากาศค่อนข้างเย็นเกือบตลอดปี มี ๓ ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๒๖ องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปี ๑,๑๒๑.๓๐ และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิระหว่าง ๘ - ๒๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ๒๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๙ องศาเซลเซียส

๓.๑.๓ ทรัพยากรดิน

ดินที่พบในพื้นที่ส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการฯ เป็นดินที่เกิดจากการผุพังสลายตัวของหินชีสต์หรือไมก้าชีสต์ และเกิดจากวัสดุดินที่เคลื่อนจากบริเวณใกล้ๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลก ลักษณะของดินเป็นดินลึก เนื้อดินปนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว เนื้อดินล่งเป็นดินเหนียว ปฏิกิริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดเล็กน้อย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่สูงชัน พบปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน

๓.๑.๔ ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญของโครงการฯ ประกอบด้วยลำห้วยสายต่างๆ ในลุ่มน้ำสาขาย่อยของน้ำแม่สา ประกอบด้วยลำห้วยบริเวณทิศตะวันตกเฉียงเหนือไหลมาจากภูเขาใกล้บ้านบวจัน และไหลผ่านพื้นที่โครงการฯ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือลงสู่อ่างเก็บน้ำนาลิว ลำห้วยบริเวณทิศตะวันออก ได้แก่ ห้วยปางหมี่ และลำห้วยที่ไหลมาจากตอยผานกกก ไหลไปทางตะวันตกเฉียงเหนือผ่านพื้นที่ส่วนราชการและไหลไปรวมกับห้วยสุวรรณบริเวณตอนเหนือของพื้นที่โครงการฯ ลำห้วยบริเวณทิศตะวันตกประกอบด้วย ห้วยสุวรรณ ไหลจากเทือกเขาผานกกกไหลผ่านฝายห้วยสุวรรณและสระเก็บน้ำโดยไหลจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณตอนใต้ของพื้นที่มีลำห้วยไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ได้แก่ ห้วยข้างตาย ห้วยบวกหมู และห้วยโป่งอ้น มีการพัฒนาสร้างฝายห้วยข้างตาย และฝายห้วยบวกหมูน้อย ส่วนห้วยโป่งอ้นมีการเก็บน้ำในอ่างเก็บน้ำโป่งอ้นก่อนไหลไปรวมกับห้วยบวกหมูและห้วยข้างตาย บรรจบห้วยสุวรรณไหลผ่าน

หมู่บ้านกองแหะ นอกจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้วพื้นที่โครงการฯ ยังได้รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ๒ แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำนาลิว มีความจุในการกักเก็บน้ำ ๔๗๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ใน พื้นที่ทรงงาน นอกจากนี้ยังมีการสร้างสระเก็บน้ำกระจายอยู่ในพื้นที่โครงการฯ

๓.๑.๕. ประชากร

โครงการฯ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีหมู่บ้านทั้งหมด ๑๐ หมู่บ้าน ประชากรมีทั้งชาวไทยพื้นราบและชาวเผ่าม้ง มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐,๐๗๙ คน ความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๙๓ คนต่อตารางกิโลเมตร มีครัวเรือนในตำบลโป่งแยง รวมทั้งสิ้น ๒,๖๕๒ ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย ๕๐.๘๐ ครัวเรือนต่อตารางกิโลเมตร ในส่วนของหมู่บ้านที่ติดกับโครงการฯ ได้แก่ หมู่บ้านกองแหะ และ บ้านบวักจั่น ซึ่งบ้านกองแหะ มีประชากรทั้งหมด ๗๔๑ คน มีจำนวนครัวเรือน ๒๙๓ ครัวเรือน บ้านบวักจั่น มีประชากรทั้งหมด ๑,๐๐๙ คน มีจำนวนครัวเรือน ๑๔๕ ครัวเรือน รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและครัวเรือนในตำบลโป่งแยง

ลำดับที่	หมู่บ้านเป้าหมาย	หมู่ที่	ตำบล	จำนวน	
				ครัวเรือน	ประชากร (คน)
๑	บ้านโป่งแยงใน	๑	โป่งแยง	๕๑๕	๑,๗๒๙
๒	บ้านโป่งแยงนอก	๒	โป่งแยง	๖๓๓	๑,๙๑๙
๓	บ้านโป่งม่วงคำ	๓	โป่งแยง	๓๗๘	๑,๐๘๗
๔	บ้านกองแหะ	๔	โป่งแยง	๒๙๓	๗๔๑
๕	บ้านปางไคร้	๕	โป่งแยง	๑๖๘	๔๖๓
๖	บ้านแม่สาใหม่	๖	โป่งแยง	๑๖๑	๑,๑๒๔
๗	บ้านบวักจั่น	๗	โป่งแยง	๑๔๕	๑,๐๐๙
๘	บ้านปางลุง (บวักเตย)	๘	โป่งแยง	๑๖๑	๖๔๗
๙	บ้านผานกกก	๙	โป่งแยง	๑๑๕	๖๕๗
๑๐	บ้านแม่สาบ่อย	๑๐	โป่งแยง	๙๓	๗๐๖
รวม				๒,๖๕๒	๑๐,๐๗๙

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง

๓.๒ ข้อมูลทั่วไปของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมของโครงการฯ

ในการติดตามผลโครงการฯครั้งนี้ สัมภาษณ์เกษตรกรผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม จำนวน ๑๔๕ ราย สามารถอธิบายลักษณะส่วนบุคคลได้ดังนี้

๓.๒.๑ ลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกร

๑) อายุ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ร้อยละ ๒๘.๗๘ รองลงมาอายุ ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๒๕.๕๐ อายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๒๓.๗๔ อายุ ๕๑-๖๐ ปี ร้อยละ ๑๙.๔๒ อายุ ๒๑-๓๐ ปี ร้อยละ ๑.๔๔ และอายุ ๓๑-๔๐ ปี ร้อยละ ๐.๗๒

๒) อาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ ๖๓.๘๙ รองลงมา เป็นนักเรียน ร้อยละ ๒๗.๗๘ ประกอบอาชีพอื่นนอกภาคการเกษตร ร้อยละ ๔.๘๖ และ อื่นๆ (ว่างงาน) ร้อยละ ๓.๔๗

๓) ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ ๖๒.๘๖ รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ ๒๘.๕๗ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.ร้อยละ ๕.๐๐ ระดับปวส./ปริญญาตรี ร้อยละ ๒.๑๔ และไม่ได้เรียนหนังสือร้อยละ ๑.๔๓ รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๒ ข้อมูลทั่วไปของผู้ผ่านการอบรม

ลักษณะส่วนบุคคล	ร้อยละ
อายุ	
น้อยกว่า ๒๐ ปี	๒๘.๗๘
๒๑-๓๐ ปี	๑.๔๔
๓๑-๔๐ ปี	๐.๗๒
๔๑-๕๐ ปี	๒๕.๙๐
๕๑-๖๐ ปี	๑๙.๔๒
มากกว่า ๖๐ ปี	๒๓.๗๔
อาชีพ	
ในภาคการเกษตร	๖๓.๘๙
นอกภาคการเกษตร	๔.๘๖
นักเรียน	๒๗.๗๘
อื่นๆ (ว่างงาน)	๓.๔๗
ระดับการศึกษา	
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๑.๔๓
ประถมศึกษา	๖๒.๘๖
มัธยมศึกษาตอนต้น	๒๘.๕๗
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	๕.๐๐
ปวส./ปริญญาตรี	๒.๑๔

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๒.๒ จำนวนแรงงานในครัวเรือน

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย ๔ คน เป็นวัยแรงงานเฉลี่ย ๓ คน ซึ่งเป็นแรงงานในภาคการเกษตรเฉลี่ย ๒ คน และเป็นแรงงานนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย ๑ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๓

ตารางที่ ๓.๓ จำนวนแรงงานในครัวเรือน

จำนวนแรงงานในครัวเรือน	ราย
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย	๔
จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย	๓
จำนวนแรงงานในภาคการเกษตรเฉลี่ย	๒
จำนวนแรงงานนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย	๑

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๒.๓ การทราบข่าวการจัดฝึกอบรม

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ส่วนใหญ่ทราบข่าวการอบรมจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๕๓.๐๐ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน และอื่นๆ (ครูในโรงเรียน) ร้อยละ ๒๐.๒๒ เท่ากัน เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมร้อยละ ๖.๐๑ และจากเพื่อนบ้านร้อยละ ๐.๕๕ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๗๐.๘๓ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๒๙.๑๗

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอโวกาโดคุณภาพ ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๖๑.๑๑ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๒๒.๒๒ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมร้อยละ ๑๖.๖๗

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๖๘.๗๕ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๒๕.๐๐ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมร้อยละ ๖.๒๕

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๗๐.๘๓ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๒๐.๘๓ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม และอื่นๆ (ครูบัญชี) ร้อยละ ๔.๑๗ เท่ากัน

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๗๕.๐๐ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๒๕.๐๐

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๘๐.๐๐ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๒๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไก่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากผู้นำชุมชนร้อยละ ๖๒.๕๐ รองลงมาหอกระจายข่าวของหมู่บ้านร้อยละ ๓๔.๓๘ และ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมร้อยละ ๓.๑๒

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากอื่นๆ (ครูในโรงเรียน) ร้อยละ ๘๐.๐๐ รองลงมาจากเจ้าหน้าที่จัดฝึกอบรม และเพื่อนบ้านร้อยละ ๑๐.๐๐ เท่ากัน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจาก อื่นๆ (ครูในโรงเรียน) ร้อยละ ๘๗.๕๐ รองลงมาเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมร้อยละ ๑๒.๕๐ รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๔

ตารางที่ ๓.๔ การทราบข่าวการจัดฝึกอบรม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ทราบข่าวจากแหล่งใด				
	ผู้นำชุมชน	หอกระจายข่าว	เจ้าหน้าที่	อื่น ๆ	เพื่อนบ้าน
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๗๐.๘๓	๒๙.๑๗	-	-	-
๒. การผลิตอวคาโดคุณภาพ	๖๑.๑๑	๒๒.๒๒	๑๖.๖๗	-	-
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๖๘.๗๕	๒๕.๐๐	๖.๒๕	-	-
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๗๐.๘๓	๒๐.๘๓	๔.๑๗	๔.๑๗	-
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๗๕.๐๐	๒๕.๐๐	-	-	-
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๘๐.๐๐	๒๐.๐๐	-	-	-
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไม้ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๖๒.๕๐	๓๔.๓๘	๓.๑๒	-	-
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหาสน์น้อย)	-	-	๑๐.๐๐	๘๐.๐๐	๑๐.๐๐
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและ การใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	-	-	๑๒.๕๐	๘๗.๕๐	-
รวม	๕๓.๐๐	๒๐.๒๒	๖.๐๑	๒๐.๒๒	๐.๕๕

ที่มา : จากการสำรวจ

๓.๒.๔ ด้านการตัดสินใจเข้ารับการจัดฝึกอบรม

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๗๙.๕๙ รองลงมาอื่น ๆ ได้แก่ การแนะนำของครูในโรงเรียนร้อยละ ๑๒.๙๓ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมชักชวนร้อยละ ๕.๔๔ และสมัครตามเพื่อนบ้านร้อยละ ๒.๐๔ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอวคาโดคุณภาพ ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๘๑.๒๕ รองลงมาสมัครตามเพื่อนบ้านร้อยละ ๑๒.๕๐ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมชักชวนร้อยละ ๖.๒๕

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเอง ร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไผ่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเอง ร้อยละ ๘๕.๗๑ รองลงมาเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมชกชวร้อยละ ๑๔.๒๙

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) ส่วนใหญ่ตั้งใจสมัครเองร้อยละ ๕๕.๕๖ รองลงมาจากการแนะนำของครูในโรงเรียนร้อยละ ๒๒.๒๒ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมชกชว และเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๑๑.๑๑ เท่ากัน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า ส่วนใหญ่จากการแนะนำของครูในโรงเรียนร้อยละ ๕๓.๑๒ รองลงมาตั้งใจสมัครเอง ร้อยละ ๓๗.๕๐ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมชกชว ร้อยละ ๙.๓๘ รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๕

ตารางที่ ๓.๕ การตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	สาเหตุที่เข้าร่วมอบรม			
	ตั้งใจสมัครเอง	เจ้าหน้าที่ชกชว	สมัครตามเพื่อนบ้าน	อื่น ๆ ครูในโรงเรียน
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๑๐๐.๐๐	-	-	-
๒. การผลิตโอวาทิตคุณภาพ	๘๑.๒๕	๖.๒๕	๑๒.๕๐	-
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๑๐๐.๐๐	-	-	-
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๑๐๐.๐๐	-	-	-
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๑๐๐.๐๐	-	-	-
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๑๐๐.๐๐	-	-	-
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไผ่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๘๕.๗๑	๑๔.๒๙	-	-
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๕๕.๕๖	๑๑.๑๑	๑๑.๑๑	๒๒.๒๒
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๓๗.๕๐	๙.๓๘	-	๕๓.๑๒
รวม	๙.๕๙	๕.๔๔	๒.๐๔	๑๒.๙๓

ที่มา : จากการสำรวจ

บทที่ ๔

ผลการติดตาม

๔.๑ ด้านการบริหารจัดการ (M : management)

๔.๑.๑ การประชุมกำกับดูแลด้านการเกษตร

ระดับพื้นที่ มีการประชุมคณะทำงาน จำนวน ๔ ครั้ง

๔.๑.๒ การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินโครงการ

โครงการเกษตรวิชญา ดำเนินการโดยมีคณะกรรมการบริหาร และคณะทำงานโครงการเกษตรวิชญา จำนวน ๑ คณะ คณะกรรมการโครงการเกษตรวิชญา ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๗๒๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

โครงการเกษตรวิชญา ดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยมีประธานมูลนิธิโครงการหลวงเป็นที่ปรึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมการข้าว อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมหม่อนไหม เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง การดำเนินงานโครงการ มีหน่วยงานร่วมบูรณาการจำนวน ๑๓ หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมหม่อนไหม กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทางและแผนการดำเนินงานโครงการ อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามพระราชดำริ ติดตามผลและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และแต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคล เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความจำเป็น โดยในระดับพื้นที่มีการดำเนินงานโดยคณะทำงานระดับพื้นที่ จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วย คณะทำงานระดับจังหวัด

๔.๒ ปัจจัยนำเข้าโครงการ

๔.๒.๑ งบประมาณของหน่วยงานที่มีการส่งเสริมและฝึกอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในโครงการ เกษตรวิชญา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยงบโครงการฯ งบปกติของแต่ละหน่วยงาน และงบพัฒนาจังหวัดจำนวน ๖ หน่วยงาน โดยได้รับงบประมาณทั้งหมดจำนวน ๔๓๗,๘๐๐ บาท ผลการใช้จ่าย ๔๓๗,๘๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ โดยทุกหน่วยงานเบิกงบประมาณร้อยละ ๑๐๐.๐๐ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณด้านการฝึกอบรม

หน่วยงาน	หลักสูตร	หน่วย นับ	งบประมาณ ที่ได้รับ	หน่วย : บาท	
				ผลการใช้จ่าย งบประมาณ	
				ผลการใช้จ่าย	ร้อยละ
		งบประมาณ			
๑. สำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่	การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลง ควบคุมศัตรูพืช	บาท	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๑๐๐.๐๐
๒. สำนักงานเกษตร จังหวัดเชียงใหม่	การผลิตโอวาโคคุณภาพ	บาท	๕๖,๒๐๐	๕๖,๒๐๐	๑๐๐.๐๐
๓. สำนักงานประมง จังหวัดเชียงใหม่	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการ อนุรักษ์ทรัพยากรประมง	บาท	๔๓,๕๐๐	๔๓,๕๐๐	๑๐๐.๐๐
๔. สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์เชียงใหม่	การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชี ครัวเรือน	บาท	๑๖,๘๐๐	๑๖,๘๐๐	๑๐๐.๐๐
๕. สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่	การประชุมเชิงปฏิบัติการ การ ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนว ทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	บาท	๒๘,๕๐๐	๒๘,๕๐๐	๑๐๐.๐๐
๖. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ เชียงใหม่	การแปรรูปหม่อนไหม	บาท	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐
๗. สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่	การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคาร อาหารชุมชน	บาท	๗๖,๘๐๐	๗๖,๘๐๐	๑๐๐.๐๐
๘. สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่	การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคาร อาหารชุมชน (มีคฤเทศก์น้อย)	บาท	๖๓,๖๐๐	๖๓,๖๐๐	๑๐๐.๐๐
๙. สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่	การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและ การใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	บาท	๗๘,๔๐๐	๗๘,๔๐๐	๑๐๐.๐๐
รวม		บาท	๔๓๗,๘๐๐	๔๓๗,๘๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : เอกสารจากหน่วยงานที่จัดฝึกอบรม

๔.๒.๒ หลักสูตรที่ดำเนินการส่งเสริมและฝึกอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช จำนวน ๖๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงแมลง การใช้แผ่นกาวดักแมลง และการใช้เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวคาโตคุณภาพ จำนวน ๕๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการขยายพันธุ์ การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวผลผลิตโอวคาโต

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง จำนวน ๔๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงปลานิล ปลาดุก และการทำอาหารปลา

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน จำนวน ๖๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการทำบัญชีต้นทุนอาชีพ และบัญชีครัวเรือน

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น) จำนวน ๓๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์ และการทำเกษตรอินทรีย์

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม จำนวน ๔๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องแปรรูปผลิตภัณฑ์จากลูกหม่อน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน จำนวน ๖๖ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้ เรื่องการขยายพันธุ์ การดูแลรักษา และประโยชน์ของต้นไม้

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัดคุเทศก์น้อย) จำนวน ๓๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการเป็นมัดคุเทศก์นำเที่ยวโครงการธนาคารอาหารชุมชน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า จำนวน ๑๐๐ ราย ลักษณะกิจกรรมเป็นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการจำแนกพันธุ์พืชในป่า และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๒.๓ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และผลผลิตที่เกิดจากการอบรม ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต อุปกรณ์การเกษตร และผลผลิตที่เกิดจากการอบรมร้อยละ ๖๒.๐๗ และไม่ได้รับการสนับสนุนร้อยละ ๓๗.๙๓ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๘๘.๘๙ ได้แก่ พ่อแม่พันธุ์แมลงกำจัดศัตรูพืช และอุปกรณ์การเลี้ยง (กะละมัง ดิน อาหารแมวป่น) แผ่นกาวดักแมลง และเชื้อจุลินทรีย์ในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช และไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๑.๑๑

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวคาโตคุณภาพ ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ได้แก่ กล้าพันธุ์โอวคาโต

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ได้แก่ พันธุ์ปลานิล ปลาดุก บ่อปลาพลาสติก และอาหารปลา

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ได้แก่ สมุดบันทึกบัญชีต้นทุนอาชีพ และบัญชีครัวเรือน

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น) ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต/ผลผลิตที่เกิดจากการอบรมร้อยละ ๙๑.๖๗ ได้แก่ กล้าหม่อนและผลิตภัณฑ์แปรรูป (น้ำหม่อนแยมหม่อน) และไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต/ผลผลิตที่เกิดจากการอบรม ร้อยละ ๘.๓๓

หลักสูตรที่ ๗ หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๘๕.๗๑ ได้แก่ กล้าต้นไหม และไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๔.๒๙

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหทัยน้อย) ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตร้อยละ ๑๐๐.๐๐

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และผลผลิตที่ฝึกปฏิบัติ

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	การสนับสนุน	
	ได้รับ	ไม่ได้รับ
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๘๘.๘๙	๑๑.๑๑
๒. การผลิตอโวคาโดคุณภาพ	๑๐๐.๐๐	-
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๑๐๐.๐๐	-
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๑๐๐.๐๐	-
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็น แนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	-	๑๐๐.๐๐
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๙๑.๖๗	๘.๓๓
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๘๕.๗๑	๑๔.๒๙
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหทัยน้อย)	-	๑๐๐.๐๐
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและ การใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	-	๑๐๐.๐๐
เฉลี่ย	๖๒.๐๗	๓๗.๙๓

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๓ ด้านผลได้ (O : output)

๔.๓.๑ การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

การนำความรู้ที่ได้รับจากการส่งเสริมและฝึกอบรมไปปฏิบัติ พบว่ามีการนำความรู้ที่ได้รับจากการส่งเสริมและฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๘๒.๐๗ (นำไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดร้อยละ ๔๘.๙๗ และนำไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ ๓๓.๑๐) และไม่นำไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๑๗.๙๓ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดร้อยละ ๔๔.๔๔ โดยนำความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงแมลงควบคุมศัตรูพืช (ตัวห้ำ ตัวเบียน) การใช้แผ่นกาวดักแมลงในแปลงเกษตร และการใช้เชื้อจุลินทรีย์เพื่อควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชไปใช้ในแปลงเกษตร ส่งผลให้แมลงศัตรูพืชลดลง รองลงมานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ ๓๓.๓๓ และไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๒๒.๒๓ เนื่องจาก ผู้ผ่านการอบรมบางรายไม่มีเวลานำไปปฏิบัติ และขาดวัสดุอุปกรณ์ เช่น หัวเชื้อจุลินทรีย์ การอบรมการเลี้ยงแมลงเป็นการรวมกลุ่มกันทำ ส่งผลให้บางรายไม่นำแมลง และแผ่นกาวไปใช้ในแปลงเกษตร

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวาทาคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดร้อยละ ๗๓.๓๔ โดยนำความรู้เรื่องการเสียบยอด การปลูกและการดูแลรักษาต้นโอวาทาไปใช้ รองลงมานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์บางส่วน และไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๑๓.๓๓ เท่ากัน เนื่องจาก ผู้ผ่านการอบรมบางรายไม่มีเวลานำไปปฏิบัติ บางรายเสียบยอดไม่ติด และยังไม่ได้นำไปปลูก

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดร้อยละ ๗๕.๐๐ รองลงมานำความรู้ไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ ๒๕.๐๐ โดยนำความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาอุก ปลานิล และการทำอาหารปลาจากเศษวัสดุและอาหารในครัวเรือนไปใช้ แต่ยังมีข้อจำกัด ซึ่งผู้ผ่านการอบรมบางรายไม่มีเวลาทำอาหารปลาเอง และไม่ได้ไปซื้ออาหารปลาสำเร็จรูป เนื่องจากมีภาระงานในแปลงเกษตรมาก ทำให้ปลาโตช้า

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดร้อยละ ๔๔.๔๔ รองลงมานำความรู้ไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ ๒๗.๗๘ โดยนำความรู้เรื่องการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือนไปใช้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นได้ และการบันทึกต้นทุนอาชีพ ทำให้ทราบรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เช่น การปลูกหอมหัวใหญ่ กะหล่ำ ถั่วแขก เป็นต้น และไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๒๗.๗๘ เท่ากัน เนื่องจากไม่มีเวลาจดบันทึกบัญชีเป็นประจำ และบางรายบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือนแล้วพบว่าค่าใช้จ่ายมีมากกว่ารายรับทำให้ไม่จดบันทึกบัญชีต่อ

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (ขั้นใด 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ ๗๗.๗๘ โดยได้นำความรู้เรื่องการรวมกลุ่มสหกรณ์ แนวทางการปลูกผักอินทรีย์ไปใช้ และทราบแหล่งจำหน่ายผลผลิตอินทรีย์ในจังหวัด เช่น ตลาดจริงใจ และไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๒๒.๒๒ เนื่องจากไม่มีเวลานำความรู้การเลี้ยงไส้เดือนไปปฏิบัติ ขาดพันธุ์ไส้เดือน และวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยง

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหมอนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๕๘.๓๓ เนื่องจากไม่มีผลผลิตหมอนเพื่อแปรรูป รองลงมานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดร้อยละ ๓๓.๓๓ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ ๘.๓๔ โดยนำความรู้

เรื่องการแปรรูปหม่อน เช่น การทำน้ำหม่อน แยมหม่อนไปใช้บริโภคในครัวเรือน และบางรายก็ได้นำความรู้
การแปรรูปหม่อนไปใช้ประโยชน์ที่กลุ่มแปรรูปชุมชนในหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและ
ฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ทั้งหมดร้อยละ ๔๒.๘๖ รองลงมานำความรู้ที่ได้รับไปใช้บางส่วนร้อยละ ๓๓.๓๓
โดยนำความรู้เรื่องการขยายพันธุ์ใหม่ ประโยชน์ของต้นไผ่ไปใช้ประโยชน์ และไม่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้
ประโยชน์ร้อยละ ๒๓.๘๑ เนื่องจากไม่มีเวลานำความรู้ไปปฏิบัติ ไม่มีเงินทุน ไม่มีพื้นที่ปลูกไผ่ และอายุมาก

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหบดีน้อย) พบว่า
ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ทั้งหมดร้อยละ ๗๗.๗๘ รองลงมานำความรู้ที่ได้รับไปใช้
บางส่วนร้อยละ ๑๑.๑๑ โดยนำความรู้เรื่องการฝึกพูดในที่สาธารณะ การแนะนำตัวเอง การแนะนำประโยชน์
ของป่าไม้และแหล่งน้ำในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน และไม่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ร้อยละ ๑๑.๑๑
เท่ากัน เนื่องจากบางรายจำเนื้อหาการฝึกพูดได้บางส่วน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้
ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์บางส่วนร้อยละ
๕๑.๖๑ รองลงมานำความรู้ที่ได้รับไปใช้ทั้งหมดร้อยละ ๔๘.๓๙ โดยนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้ โดยการ
ปลูกป่า ไม่ตัดต้นไม้ ไม่เผาป่า การจำแนกพันธุ์ไม้ การเยี่ยมชมฐานการเรียนรู้ด้านการเกษตรในโครงการเกษตร
วิชญาฯ และได้นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอด เช่น การทำปุ๋ยหมัก การปลูกผัก เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา ไปใช้ใน
กิจกรรมของโรงเรียน และในครัวเรือน รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๓

ตารางที่ ๔.๓ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของผู้ผ่านการอบรม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ใช้ทั้งหมด	ใช้บางส่วน	ไม่ได้ใช้	สาเหตุที่ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้					อื่น ๆ	
				ไม่มี เงินทุน	ไม่มี แรงงาน	ไม่มีที่ดิน ทำเกษตร	ไม่ได้	ไม่มีเวลา อายุมาก		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และ แมลงควบคุมศัตรูพืช	๔๔.๔๔	๓๓.๓๓	๒๒.๒๒	-	-	-	-	-	๗๕.๐๐	๒๕.๐๐
๒. การผลิตอวคาโดคุณภาพ	๗๓.๓๔	๑๓.๓๓	๑๓.๓๓	-	-	-	-	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	-
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและ การอนุรักษ์ทรัพยากร ประมง	๗๕.๐๐	๒๕.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุน อาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๔๔.๔๔	๒๗.๗๘	๒๗.๗๘	-	-	-	-	๕๔.๕๕	๑๘.๑๘	๒๗.๒๗
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประยุกต์ใช้แนว พระราชดำริเป็นแผนทางการ ขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ อย่างยั่งยืน (บันได ๗ ขั้น)	-	๗๗.๗๘	๒๒.๒๒	๑๖.๖๗	-	-	-	๓๓.๓๓	-	๕๐.๐๐
๖. การแปรรูปหม่อนใหม่	๓๓.๓๓	๘.๓๔	๕๘.๓๓	๖๖.๖๗	-	-	-	-	-	๓๓.๓๓
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๔๒.๘๖	๓๓.๓๓	๒๓.๘๑	๓๓.๓๓	-	-	-	๓๓.๓๓	๑๑.๑๑	๒๒.๒๒

หลักสูตร	ใช้ทั้งหมด	ใช้บางส่วน	ไม่ได้ใช้	สาเหตุที่ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้						
				ไม่มี เงินทุน	ไม่มี แรงงาน	ไม่มีที่ดิน ทำ เกษตร	ไม่ได้	ไม่มีเวลา	อายุมาก	อื่นๆ
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (มัสคูเทศก์ น้อย)	๗๗.๗๘	๑๑.๑๑	๑๑.๑๑	-	-	-	-	-	-	๑๐๐.๐๐
๙. การปลูกจิตสำนึกการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ อย่างรู้คุณค่า	๔๘.๓๙	๕๑.๖๑	-	-	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย	๔๘.๙๗	๓๓.๑๐	๑๗.๙๓	๑๖.๖๗	-	-	-	๔๑.๖๗	๑๑.๑๑	๓๐.๕๕

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๔ ด้านผลกระทบ (E : Effect)

๔.๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๑. ผลการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมเฉพาะรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติ พบว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจร้อยละ ๕๑.๙๖ โดยสามารถเปลี่ยนแปลงรายจ่ายลดลง เฉลี่ยครัวเรือนละ ๑,๓๐๕ บาทต่อปี จากการลดรายจ่ายด้านกล้าพันธุ์โวกาโต พันธุ์ปลาที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ส่งเสริมและฝึกอบรม การเก็บพันธุ์พืชของตนเองเพื่อใช้ผลิตในฤดูกาลถัดไป ค่าปุ๋ยเคมี/สารเคมี สินค้าบริโภคในครัวเรือน ได้แก่ ปลา หน่อไม้ แยมหม่อน น้ำหม่อน ผัก ไข่ไก่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ได้แก่ การเลี้ยงโชค และแอลกอฮอล์ และมีรายได้เพิ่มขึ้น เฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๔๐ บาท ต่อปี จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายได้จากเงินปันผลสหกรณ์การเกษตรบ้านกองแหะและไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจร้อยละ ๔๘.๐๔ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้ประมาณ ๕๔๐ บาทต่อปี ในการซื้อปุ๋ยและสารเคมีเพื่อใช้ในแปลงเกษตร

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโวกาโตคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๕๐.๐๐ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสามารถลดค่าใช้จ่ายในในครัวเรือนได้ประมาณ ๔๐๐ บาทต่อปี ในการซื้อกล้าพันธุ์โวกาโตได้ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๐.๐๐ เท่ากัน เนื่องจากเสียยอดต่อโวกาโตไม่ติด กล้าพันธุ์โวกาโตแห้งตาย

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๘๓.๓๓ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสามารถนำปลาที่เลี้ยงไปจำหน่ายสร้างรายได้ให้ครัวเรือนประมาณ ๒๔๐ บาทต่อปี และสามารถลดรายจ่ายให้ครัวเรือนประมาณ ๙๐๐ บาท ต่อปี จากการประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ปลาและบริโภคปลาในครัวเรือน และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๖.๖๗ เนื่องจากปลาเจริญเติบโตช้า

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๕๓.๘๕ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ประมาณ ๒,๖๙๐ บาทต่อปี จากรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเลี้ยงโชค ลดค่าซื้อสารเคมีเพื่อใช้ในการทำการเกษตร บางรายสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการเก็บพันธุ์พืชเพื่อเป็นเชื้อเพาะปลูกในปีต่อไปได้ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๔๖.๑๕ เนื่องจากเป็นรายจ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในครัวเรือน

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๘๕.๗๑ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสามารถเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือน ประมาณ ๓๕๕ บาทต่อปี จากการได้รับเงินปันผล จากเงินออมสมาชิกสหกรณ์หมู่บ้านกองแหะ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๔.๒๙

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๕๐.๐๐ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสามารถลดรายจ่ายค่าซื้อแยมมาบริโภคในครัวเรือนได้ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๕๐.๐๐ เท่ากัน เนื่องจากส่วนใหญ่ยังไม่มีพื้นที่เพาะปลูกหม่อน และเป็นการอบรมเพื่อเป็นความรู้ในการแปรรูปหม่อน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไผ่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๖๔.๗๑ เนื่องจากเมื่อนำความรู้ไปปฏิบัติแล้ว ต้นไผ่กำลังเจริญเติบโต มีขนาดไม่ใหญ่ และเกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๓๕.๒๙ เนื่องจากบางรายได้นำหน่อไม้ไปจำหน่ายสร้างรายได้เสริมให้ครัวเรือนประมาณ ๑๒๐ บาทต่อปี และประหยัดค่าใช้จ่ายจากการซื้อหน่อไม้มาบริโภคในครัวเรือนได้

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เนื่องจากผู้ผ่านการอบรมเป็นเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านกองแหะ ได้นำความรู้เรื่องการพุดนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน ซึ่งทำให้มีความกล้าแสดงออก และเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องพันธุ์ไม้ในป่าแหล่งน้ำ เช่น ฝาย ไปใช้ประโยชน์

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมรายที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจร้อยละ ๘๘.๒๔ เนื่องจากผู้ผ่านการอบรมเป็นเด็กนักเรียน ได้นำความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกป่า ไม่ตัดไม้ ไม่เผาป่า การจำแนกพันธุ์พืช และได้ไปศึกษาดูงานการทำการเกษตรบนโครงการเกษตรวิชญา ได้เพิ่มพูนความรู้ เช่น เรื่องการทำปุ๋ยหมัก การเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ การปลูกผัก มาใช้ในชีวิตประจำวัน และเกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๑.๗๖ เนื่องจากสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ประมาณ ๑๑๐ บาทต่อปี จากการเลี้ยงไก่ไข่ ปลูกผัก บริโภคในครัวเรือน รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๔

ตารางที่ ๔.๔ การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจภายหลังการนำความรู้ไปปฏิบัติ

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	นำไปปฏิบัติ	
	เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๑๐๐.๐๐	-
๒. การผลิตโอคาโตคุณภาพ	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๑๖.๖๗	๘๓.๓๓
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๔๖.๑๕	๕๓.๘๕
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็น แนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๑๔.๒๙	๘๕.๗๑
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใฝ่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๓๕.๒๙	๖๔.๗๑
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๑๐๐.๐๐	-
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและ การใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๑๑.๗๖	๘๘.๒๔
เฉลี่ย	๕๑.๙๖	๔๘.๐๔

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๔.๒ ด้านสังคม

๑. การถ่ายทอดความรู้

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่ไม่เคยถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นร้อยละ ๕๕.๘๖ รองลงมาถ่ายทอดแล้วแต่ไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๙.๓๑ และมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๒๔.๘๓ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๖๑.๑๑ รองลงมาถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๒๒.๒๒ ได้แก่ การเลี้ยงแมลงกำจัดศัตรูพืช และถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๖.๖๗ เนื่องจากขาดวัสดุอุปกรณ์

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอคาโตคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๖๐.๐๐ รองลงมาถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๓๓.๓๓ ได้แก่ การเสียบยอดโอคาโต และถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๖.๖๗ เนื่องจากไม่มีเวลาปฏิบัติ และเพื่อเป็นความรู้เท่านั้น

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ และถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๔๑.๖๗ เท่ากัน ได้แก่ การเลี้ยงปลา และถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๖.๖๖ เนื่องจากสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่ผ่านการอบรมเช่นกัน และบางรายได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้เพื่อนบ้านฟังเท่านั้น

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๗๒.๒๒ รองลงมาถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๖.๖๗ ได้แก่ การบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน และถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๑.๑๑ เนื่องจากได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้สมาชิกในครัวเรือนฟังเท่านั้น

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๖๖.๖๗ รองลงมาถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๓๓.๓๓ เนื่องจากได้นำไปถ่ายทอดให้เพื่อนบ้านฟังในเรื่องที่ได้รับการอบรมมาเท่านั้น

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหมอนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๖๖.๖๖ รองลงมาถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตาม ได้แก่ การทำน้ำหมอน แยมหมอน และไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๖.๖๗ เท่ากัน เนื่องจากได้นำไปถ่ายทอดให้สมาชิกในครัวเรือนฟังเท่านั้น

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไผ่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๖๑.๙๐ รองลงมาถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๒๓.๘๑ ได้แก่ การขยายพันธุ์ไผ่ และไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๔.๒๙ เนื่องจากได้นำไปถ่ายทอดให้เพื่อนบ้านฟังในเรื่องที่ได้รับการอบรมมาเท่านั้น

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ร้อยละ ๖๖.๖๗ รองลงมาถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๓๓.๓๓ เนื่องจากได้นำไปถ่ายทอดให้เพื่อนนักเรียนฟังในเรื่องที่ได้รับการอบรมมาเท่านั้น

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๓๕.๔๘ เนื่องจากได้นำไปถ่ายทอดให้สมาชิกในครัวเรือนฟังเท่านั้น รองลงมาไม่เคยถ่ายทอด และถ่ายทอดแล้วมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๓๒.๒๖ เท่ากัน ได้แก่ การอนุรักษ์ทรัพยากร เช่น ไม่ตัดต้นไม้ ทำลายป่า การทำการเกษตร เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ ทำปุ๋ยหมัก รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๕

ตารางที่ ๔.๕ การถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการส่งเสริมและฝึกอบรม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ถ่ายทอด		ไม่ได้ถ่ายทอด
	ปฏิบัติตาม	ไม่ปฏิบัติตาม	
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๒๒.๒๒	๑๖.๖๗	๖๑.๑๑
๒. การผลิตโอวาโคคุณภาพ	๓๓.๓๓	๖.๖๗	๖๐.๐๐
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๔๑.๖๗	๑๖.๖๖	๔๑.๖๗
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๑๖.๖๗	๑๑.๑๑	๗๒.๒๒
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	-	๓๓.๓๓	๖๖.๖๗

หลักสูตร	ถ่ายทอด		ไม่ได้
	ปฏิบัติตาม	ไม่ปฏิบัติตาม	ถ่ายทอด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๑๖.๖๗	๑๖.๖๗	๖๖.๖๖
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๒๓.๘๑	๑๔.๒๙	๖๑.๙๐
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๒๒.๒๒	๑๑.๑๑	๖๖.๖๗
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๓๒.๒๖	๓๕.๔๘	๓๒.๒๖
เฉลี่ย	๒๔.๘๓	๑๙.๓๑	๕๕.๘๖

ที่มา : จากการสำรวจ

๒. การรวมกลุ่มจากการส่งเสริมและฝึกอบรม

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ในการรวมกลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมในพื้นที่ที่ดำเนินการทำกิจกรรมร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ๑) กลุ่มการทำบัญชีครัวเรือนหมู่บ้านกองแหะ ๒) กลุ่มสหกรณ์การเกษตรบ้านกองแหะ ๓) กลุ่มเกษตรกรบ้านกองแหะ ๖๐ ราย ๔) กลุ่มแปรรูปชุมชนบ้านกองแหะ ๕) กลุ่มผู้เลี้ยงปลา ๖) กลุ่มจักสานไม้ไผ่ ในส่วนของผู้ผ่านการอบรมซึ่งเป็นนักเรียนมีการรวมกลุ่มซึ่งเป็นกลุ่มเดิมดำเนินการทำกิจกรรมที่โรงเรียนร่วมกัน ได้แก่ ๑) กลุ่มมัคคุเทศก์น้อย และ ๒) กลุ่มปลูกผัก โดยผู้ผ่านการฝึกอบรมมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๓๓.๗๙ และไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๖๖.๒๑ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่ม และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๕๐.๐๐ เท่ากัน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรบ้านกองแหะ ๖๐ ราย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวคาโตคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๘๖.๖๗ เนื่องจากเห็นว่าเป็นการอบรมเพื่อเป็นความรู้เท่านั้น และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๑๓.๓๓ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรบ้านกองแหะ ๖๐ ราย ซึ่งเป็นกลุ่มที่ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๗๕.๐๐ เนื่องจากสามารถดำเนินการได้ภายในครัวเรือน และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๒๕.๐๐ ได้แก่ กลุ่มผู้เลี้ยงปลา

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๖๑.๑๑ ได้แก่ กลุ่มการทำบัญชีครัวเรือนหมู่บ้านกองแหะ โดยมีครูบัญชีอาสาเป็นผู้ช่วยให้คำปรึกษาในการบันทึกบัญชีแก่สมาชิกกลุ่ม และไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๓๘.๘๙

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๕๕.๕๖ ได้แก่ กลุ่มสหกรณ์การเกษตรบ้านกองแหะ และไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๔๔.๔๔

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๕๘.๓๓ และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๔๑.๖๗ ได้แก่ กลุ่มแปรรูปชุมชน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๘๐.๙๕ และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๑๙.๐๕ ได้แก่ กลุ่มจักสาน

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๖๖.๖๗ และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๓๓.๓๓ ได้แก่ กลุ่มมัคคุเทศก์โรงเรียน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่มีการรวมกลุ่มร้อยละ ๗๗.๔๒ และมีการรวมกลุ่มร้อยละ ๒๒.๕๘ ได้แก่ กลุ่มปลูกผักของโรงเรียน รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๖

ตารางที่ ๔.๖ การรวมกลุ่มจากการส่งเสริมและฝึกอบรม

หลักสูตร	หน่วย : ร้อยละ	
	มีการรวมกลุ่ม	ไม่มีการรวมกลุ่ม
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐
๒. การผลิตโอวาโคคุณภาพ	๑๓.๓๓	๘๖.๖๗
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๒๕.๐๐	๗๕.๐๐
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๖๑.๑๑	๓๘.๘๙
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๕๕.๕๖	๔๔.๔๔
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๔๑.๖๗	๕๘.๓๓
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๑๙.๐๕	๘๐.๙๕
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๓๓.๓๓	๖๖.๖๗
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๒๒.๕๘	๗๗.๔๒
เฉลี่ย	๓๓.๗๙	๖๖.๒๑

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๔.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมที่นำความรู้ไปปฏิบัติและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตร ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช และหลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได ๗ ขั้น) พบว่าหลังจากอบรมแล้วนำความรู้ไปปฏิบัติแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมร้อยละ ๘๖.๙๖ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๓.๐๔ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช ซึ่งได้มีการอบรมเรื่องการเลี้ยงแมลงกำจัดศัตรูพืช การใช้แผ่นกาวดักแมลง และการใช้เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืชในแปลงเกษตร โดย

ผู้เข้ารับการอบรมนำไปปฏิบัติแล้ว พบว่า สิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรเกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๘๗.๕๐ เนื่องจาก มีการใช้อินทรีย์เพิ่มขึ้น ลดการใช้สารเคมีลง และนำไปปฏิบัติแล้ว แต่สิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๒.๕๐ เนื่องจากผู้ผ่านการอบรมบางส่วนยังใช้เคมีมากกว่าอินทรีย์

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได ๗ ขั้น) ซึ่งได้มีการอบรมเรื่องการปลูกผักอินทรีย์ โดยผู้เข้ารับการอบรมนำไปปฏิบัติแล้วพบว่า สิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรเกิดการเปลี่ยนแปลงร้อยละ ๘๕.๗๑ เนื่องจาก นำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพไปใช้ และลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร ส่งผลให้ดินร่วนซุย มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น ปลูกพืชแล้วเจริญเติบโตงอกงามดี และนำไปปฏิบัติแล้วแต่สิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ ๑๔.๒๙ เนื่องจากผู้ผ่านการอบรมบางส่วนยังใช้เคมีมากกว่าอินทรีย์ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๗

ตารางที่ ๔.๗ การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	นำความรู้ไปปฏิบัติ	
	เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๘๗.๕๐	๑๒.๕๐
๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๘๕.๗๑	๑๔.๒๙
เฉลี่ย	๘๖.๙๖	๑๓.๐๔

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๔.๔ ด้านความยั่งยืน

ด้านความยั่งยืน ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกการอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๖๘.๒๘ รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ร้อยละ ๑๘.๖๒ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๑๓.๑๐ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๕๕.๕๖ เนื่องจาก การใช้แมลง และแผ่นกาวดักแมลง ช่วยควบคุมปริมาณแมลงศัตรูพืชในแปลงเกษตรได้และช่วยลดการใช้สารเคมีได้ รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ร้อยละ ๓๘.๘๘ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์เพียงพอ และอยากให้มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๕.๕๖ เนื่องจากไม่มีเวลาปฏิบัติ

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวคาโตคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๖๐.๐๐ เนื่องจากต้องการเพาะกล้าพันธุ์ และปลูกโอวคาโตเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้เสริม รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๒๐.๐๐ เท่ากัน เนื่องจาก บางรายเสียยอดโอวคาโตไม่ติด ไม่มีเวลาและอายุมากแล้ว

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๘๓.๓๓ เนื่องจากเลี้ยงปลาไว้เพื่อบริโภค สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน เพิ่มรายได้หากมีการนำไปจำหน่าย และมีบ่อดินไว้สำหรับเลี้ยงปลาแล้ว รองลงมาไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๑๖.๖๗ เนื่องจากบางรายอายุมากแล้ว

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๖๑.๑๑ เนื่องจากทำให้ทราบรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือนลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายรอบการเพาะปลูก รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ร้อยละ ๒๒.๒๒ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๑๖.๖๗ เนื่องจาก ไม่มีเวลาจดบันทึก และบางรายอายุมากแล้ว

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านกองแหะ ได้รับเงินปันผล และสามารถกู้เงินเพื่อนำมาลงทุนในการทำเกษตรได้

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๕๐.๐๐ เนื่องจากแปรรูปเป็นแยม และน้ำหมอนไว้บริโภคในครัวเรือน รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๒๕.๐๐ เท่ากัน เนื่องจาก ไม่มีพื้นที่ปลูก และไม่มีผลผลิตนำมาแปรรูป

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไผ่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๕๒.๓๘ เนื่องจากปลูกไผ่ไว้ใช้ประโยชน์ต่างๆ สร้างความร่มรื่น และสร้างรายได้เสริม เช่น นำหน่อไผ่มาจำหน่ายได้ รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ร้อยละ ๓๓.๓๓ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๑๔.๒๙ เนื่องจากไม่มีเวลา อายุมาก บางรายไม่มีพื้นที่ปลูก

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๕๕.๕๖ เนื่องจากได้เพิ่มพูนความรู้เรื่องประโยชน์ของป่าไม้ แหล่งน้ำ ถ้ามีกิจกรรมสามารถเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวและให้ความรู้แก่ผู้เยี่ยมชมโครงการ ฯ ได้ รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ร้อยละ ๓๓.๓๓ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๑๑.๑๑

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องร้อยละ ๙๐.๓๒ เนื่องจากนำความรู้เรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกป่า ไม่เผาป่า และทำกิจกรรม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ ที่โรงเรียนและที่บ้าน เพื่อนำมาบริโภค รองลงมาไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๙.๖๘ เนื่องจาก บางรายยังไม่มีเวลาปฏิบัติ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๘

ตารางที่ ๔.๘ ความยั่งยืนในการนำความรู้ที่ได้รับจากการส่งเสริมและฝึกอบรมไปปฏิบัติ

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ดำเนินการต่อเนื่อง	ไม่ดำเนินการต่อ	ไม่แน่ใจ
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๕๕.๕๖	๕.๕๖	๓๘.๘๘
๒. การผลิตโอวาโคคุณภาพ	๖๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๘๓.๓๓	๑๖.๖๗	-
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๖๑.๑๑	๑๖.๖๗	๒๒.๒๒

หลักสูตร	ดำเนินการต่อเนื่อง	ไม่ดำเนินการต่อ	ไม่แน่ใจ
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น)	๑๐๐.๐๐	-	-
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๕๐.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๕๒.๓๘	๑๔.๒๙	๓๓.๓๓
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มีคฤหะที่น้อย)	๕๕.๕๖	๑๑.๑๑	๓๓.๓๓
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๙๐.๓๒	๙.๖๘	-
เฉลี่ย	๖๘.๒๘	๑๓.๑๐	๑๘.๖๒

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๔.๕ ความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม

๑) ความพึงพอใจต่อการส่งเสริมและฝึกอบรม

๑.๑ ด้านเนื้อหาการอบรม

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๔๖ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๓๙ เนื่องจากเนื้อหาเข้าใจง่าย มีการรวมกลุ่มเพื่อฝึกปฏิบัติ ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอวคาโดคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๓ เนื่องจากเนื้อหาเข้าใจง่าย ได้ฝึกปฏิบัติการ เสียบยอดอวคาโด ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากเนื้อหาเข้าใจง่าย ได้ฝึกปฏิบัติการปูบ่อพลาสติกเลี้ยงปลา และการเลี้ยงปลาอย่างถูกวิธี ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๒๘ เนื่องจากเนื้อหาเป็นการให้ความรู้เรื่องการบันทึกบัญชีครัวเรือน-บัญชีต้นทุนอาชีพ โดยมีการฝึกปฏิบัติจริง ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากเนื้อหาเข้าใจง่าย ให้ความรู้เรื่อง

การรวมกลุ่มด้วยวิธีการสหกรณ์ การให้ความรู้การทำงานเกษตรแบบอินทรีย์ ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๐ เนื่องจากเนื้อหาการอบรมเข้าใจง่าย มีการฝึกปฏิบัติแปรรูปหม่อน ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๗ เนื่องจากเนื้อหาการอบรมเข้าใจง่าย มีการฝึกปฏิบัติขยายพันธุ์ไหม ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๔๔ เนื่องจากเนื้อหาการอบรมเข้าใจง่าย มีการฝึกปฏิบัติการพุดนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติในโครงการธนาคารอาหารชุมชน ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม เห็นว่าเนื้อหาสอดคล้องกับการสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๓๕ เนื่องจากเนื้อหาการอบรมเข้าใจง่าย พาไปศึกษาการทำงานเกษตรในโครงการเกษตรวิद्यูฯ ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๙

ตารางที่ ๔.๙ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อความน่าสนใจของเนื้อหา

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อเนื้อหา (ร้อยละ)					ค่าคะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๕๕.๘๖	๓๔.๔๘	๙.๖๖	-	-	๔.๓๙	มากที่สุด
๒. การผลิตโอคาโดคุณภาพ	๕๓.๓๓	๔๖.๖๗	-	-	-	๔.๕๓	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๖๖.๖๗	๓๓.๓๓	-	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๕๐.๐๐	๒๗.๗๘	๒๒.๒๒	-	-	๔.๒๘	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น)	๖๖.๖๗	๓๓.๓๓	-	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๖๖.๖๖	๑๖.๖๗	๑๖.๖๗	-	-	๔.๕๐	มากที่สุด

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อเนื้อหา (ร้อยละ)					ค่าคะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไก่ในพื้นที่ ธนาคารอาหารชุมชน	๖๑.๙๐	๓๓.๓๓	๔.๗๗	-	-	๔.๕๗	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๕๕.๕๖	๓๓.๓๓	๑๑.๑๑	-	-	๔.๔๔	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๔๕.๑๖	๔๕.๑๖	๙.๖๘	-	-	๔.๓๕	มากที่สุด
เฉลี่ย	๕๕.๘๖	๓๔.๔๘	๙.๖๖	-	-	๔.๔๖	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๒ ด้านระยะเวลาอบรม

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่พึงพอใจด้านระยะเวลาในการอบรมระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๐ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๒ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอคาโตคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๘ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไก่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๑ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มักคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๘ เนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนมากเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมกับเนื้อหา รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๑๐ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อระยะเวลาที่อบรม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อระยะเวลาอบรม (ร้อยละ)					ค่าคะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๗๗.๗๘	๑๖.๖๗	๕.๕๕	-	-	๔.๗๒	มากที่สุด
๒. การผลิตโอคาโตคุณภาพ	๘๐.๐๐	๖.๖๗	๑๓.๓๓	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๘๓.๓๓	๑๖.๖๗	-	-	-	๔.๘๓	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๖๖.๖๗	๓๓.๓๓	-	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๗๗.๗๘	๒๒.๒๒	-	-	-	๔.๗๘	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๘๓.๓๓	๑๖.๖๗	-	-	-	๔.๘๓	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๗๑.๔๓	๒๘.๕๗	-	-	-	๔.๗๑	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มักคุเทศก์น้อย)	๖๖.๖๗	๓๓.๓๓	-	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๖๗.๗๔	๒๒.๕๘	๙.๖๘	-	-	๔.๕๘	มากที่สุด
เฉลี่ย	๗๓.๗๙	๒๒.๐๗	๔.๑๔	-	-	๔.๗๐	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๓ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ส่วนใหญ่พึงพอใจด้านการเปิดโอกาสให้สอบถามหากมีข้อสงสัย รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ถ่ายทอดทดลองปฏิบัติในช่วงอบรมในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๙ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๒ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอวโภาคคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๓ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๕ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๙ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๒ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๙ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๓ เนื่องจากมีการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกปฏิบัติ และสอบถามหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความรู้ที่ถ่ายทอด รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วม (ร้อยละ)					ค่าคะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๗๗.๗๘	๑๖.๖๗	๕.๕๕	-	-	๔.๗๒	มากที่สุด
๒. การผลิตโอวาโคคุณภาพ	๘๐.๐๐	๑๓.๓๓	๖.๖๗	-	-	๔.๗๓	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๗๕.๐๐	๒๕.๐๐	-	-	-	๔.๗๕	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๗๒.๒๒	๒๒.๒๒	๕.๕๖	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๘๘.๘๘	๑๑.๑๑	-	-	-	๔.๘๘	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๖๑.๙๐	๒๘.๕๘	๙.๕๒	-	-	๔.๕๒	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๘๘.๘๘	๑๑.๑๑	-	-	-	๔.๘๘	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๖๓.๓๓	๒๖.๖๗	๑๐.๐๐	-	-	๔.๕๓	มากที่สุด
เฉลี่ย	๗๔.๓๑	๒๐.๑๔	๕.๕๕	-	-	๔.๖๙	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๔ ด้านวิทยาการ

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจความรอบรู้ของวิทยากรในเนื้อหาวิชาที่ถ่ายทอด ความชัดเจนในการบรรยาย การนำเสนอครบถ้วน และบุคลิกภาพ ในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๘ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอิวคาโดคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๗ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๘ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๙ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๖ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๙ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๔ เนื่องจากวิทยากรมีความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๒ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อวิทยากรที่อบรม

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อวิทยากร (ร้อยละ)					ค่าคะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๘๓.๓๓	๑๑.๑๑	๕.๕๖	-	-	๔.๗๘	มากที่สุด
๒. การผลิตโอวาโตคุณภาพ	๘๖.๖๗	๑๓.๓๓	-	-	-	๔.๘๗	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๘๓.๓๓	๑๑.๑๑	๕.๕๖	-	-	๔.๗๘	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๘๘.๘๙	๑๑.๑๑	-	-	-	๔.๘๙	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๘๕.๗๑	๑๔.๒๙	-	-	-	๔.๘๖	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๘๘.๘๙	๑๑.๑๑	-	-	-	๔.๘๙	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๗๔.๑๙	๒๕.๘๑	-	-	-	๔.๗๔	มากที่สุด
เฉลี่ย	๘๔.๑๔	๑๔.๔๘	๑.๓๘	-	-	๔.๘๓	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๕ ด้านเอกสาร ปัจจัยการผลิต ผลผลิตที่เกิดจากการปฏิบัติ

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่พึงพอใจด้านด้านเอกสาร ปัจจัยการผลิต ผลผลิตที่เกิดจากการปฏิบัติในการอบรมระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๔๔ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๓๕ เนื่องจากมีการแจกเอกสารความรู้ และปัจจัยการผลิต ได้แก่ พ่อแม่พันธุ์แมลงพร้อมอุปกรณ์การเลี้ยง แผ่นกาวดักแมลง และเชื้อจุลินทรีย์

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวาทาคคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๓ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ และปัจจัยการผลิต ได้แก่ ต้นกล้าโอวาทาค

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ และปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์ปลาตุ๊ก พันธุ์ปลานิล พลาสติกกรองบ่อปลาตุ๊ก และอาหารปลา

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๖ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ และสมุดบันทึกบัญชีครัวเรือน-บัญชีต้นทุนอาชีพ

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๓.๘๙ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๐ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ ปัจจัยการผลิต ได้แก่ ต้นกล้าหม่อน และผลผลิตที่เกิดจากการฝึกอบรม ได้แก่ น้ำหม่อน และแยมหม่อน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๔๘ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ และปัจจัยการผลิต ได้แก่ ต้นกล้าไม้

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๖ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ ขนม น้ำ และถุงผ้า เพื่อใช้ในการเดินป่าในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๓๙ เนื่องจากการแจกเอกสารความรู้ ขนม น้ำ และถุงผ้า และศึกษาดูงานในโครงการเกษตรวิชญาฯ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๓ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อเอกสาร ปัจจัยการผลิต ผลผลิตที่เกิดจากการปฏิบัติ

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อเอกสาร/ปัจจัยการผลิต (ร้อยละ)					ค่าคะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๔๗.๐๖	๔๑.๑๘	๑๑.๗๖	-	-	๔.๓๕	มากที่สุด
๒. การผลิตโอวาทาคคุณภาพ	๖๖.๖๗	๒๐.๐๐	๑๓.๓๓	-	-	๔.๕๓	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๖๖.๖๗	๓๓.๓๓	-	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อเอกสารปัจจัยการผลิต (ร้อยละ)					ค่า คะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ- บัญชีครัวเรือน	๖๖.๖๗	๒๒.๒๒	๑๑.๑๑	-	-	๔.๕๖	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการ ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อ พัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๔๔.๔๔	๒๒.๒๒	๑๑.๑๑	๒๒.๒๒	-	๓.๘๘	มาก
๖. การปรับปรุงหมอนไหม	๖๖.๖๖	๑๖.๖๗	๑๖.๖๗	-	-	๔.๕๐	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไก่ในพื้นที่ ธนาคารอาหารชุมชน	๕๗.๑๕	๓๓.๓๓	๙.๕๒	-	-	๔.๔๘	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๖๖.๖๗	๒๒.๒๒	๑๑.๑๑	-	-	๔.๕๖	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้ คุณค่า	๔๘.๓๙	๔๑.๙๔	๙.๖๗	-	-	๔.๓๙	มากที่สุด
เฉลี่ย	๕๗.๖๔	๓๐.๕๖	๑๐.๔๒	๑.๓๘	-	๔.๔๔	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๖ ด้านการลงทะเบียน ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมส่วนใหญ่พึงพอใจด้านการลงทะเบียนในการอบรมระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๙ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวาโคคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๓ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๘ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๙ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๑ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๒ เนื่องจากสามารถลงทะเบียนได้อย่างรวดเร็ว รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๔ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อการลงทะเบียน

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อการลงทะเบียน (ร้อยละ)					ค่า คะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลง ควบคุมศัตรูพืช	๘๘.๘๘	๕.๕๖	๕.๕๖	-	-	๔.๘๓	มากที่สุด
๒. การผลิตโอวัลต์คุณภาพ	๙๓.๓๓	๖.๖๗	-	-	-	๔.๙๓	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการ อนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ- บัญชีครัวเรือน	๘๘.๘๙	๑๑.๑๑	-	-	-	๔.๘๙	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการ ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อ พัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ชั้น)	๘๘.๘๙	๑๑.๑๑	-	-	-	๔.๘๙	มากที่สุด

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อการลงทะเบียน (ร้อยละ)					ค่า คะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ ธนาคารอาหารชุมชน	๘๐.๙๕	๑๙.๐๕	-	-	-	๔.๘๑	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๗๗.๗๘	๑๑.๑๑	๑๑.๑๑	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้ คุณค่า	๕๘.๐๖	๓๕.๔๘	๖.๔๖	-	-	๔.๕๒	มากที่สุด
เฉลี่ย	๘๑.๓๘	๑๕.๘๖	๒.๗๖	-	-	๔.๗๙	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๗ ด้านสถานที่ส่งเสริมและฝึกอบรม

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ส่งเสริมและฝึกอบรมระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๗ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวคาโตคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๕.๐๐ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๔ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๕.๐๐ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๒ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ไหมในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๖ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มักคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๕.๐๐ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยคะแนน ๔.๖๘ เนื่องจากสถานที่อบรมอยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๕ ตารางที่ ๔.๑๕ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อสถานที่

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อสถานที่ (ร้อยละ)					ค่า คะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลง ควบคุมศัตรูพืช	๘๘.๘๘	๕.๕๖	๕.๕๖	-	-	๔.๘๓	มากที่สุด
๒. การผลิตโอวาโคคุณภาพ	๑๐๐.๐๐	-	-	-	-	๕.๐๐	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการ อนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ- บัญชีครัวเรือน	๙๔.๔๔	๕.๕๖	-	-	-	๔.๙๔	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการ ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อ พัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๑๐๐.๐๐	-	-	-	-	๕.๐๐	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหมอนไหม	๙๑.๖๗	๘.๓๓	-	-	-	๔.๙๒	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ ธนาคารอาหารชุมชน	๘๕.๗๑	๑๔.๒๙	-	-	-	๔.๘๖	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน	๑๐๐.๐๐	-	-	-	-	๕.๐๐	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้ คุณค่า	๗๐.๙๗	๒๕.๘๑	๓.๒๒	-	-	๔.๖๘	มากที่สุด
เฉลี่ย	๘๘.๒๘	๑๐.๓๔	๑.๓๘	-	-	๔.๘๗	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๑.๘ ด้านแปลงสาธิต/สถานที่ดูงาน

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๐ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการเลี้ยงแมลงกำจัดศัตรูพืช ในแปลงเกษตร

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตอโวคาโดคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๓ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการขยายพันธุ์อโวคาโด

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิตระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๕ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๐ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการทำบัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพ

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๕.๐๐ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการรวมกลุ่มสหกรณ์

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๙๑ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการปลูกและบำรุงต้นหม่อน

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจสถานที่ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๐ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการขยายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่โครงการธนาคารอาหารชุมชน

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๗ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการนำเที่ยวในพื้นที่โครงการธนาคารอาหารชุมชน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๗ เนื่องจากในแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานส่งเสริมความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่าในพื้นที่โครงการธนาคารอาหารชุมชน และในพื้นที่โครงการเกษตรวิชญาฯ รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ ระดับความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมต่อแปลงสาธิต/สถานที่ดูงาน

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อแปลงสาธิต/สถานที่ดูงาน (ร้อยละ)					คะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑. การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช	๘๓.๓๓	๑๖.๖๗	-	-	-	๔.๘๓	มากที่สุด
๒. การผลิตโอคาโตคุณภาพ	๙๓.๓๓	๖.๖๗	-	-	-	๔.๙๓	มากที่สุด
๓. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๘๓.๓๔	๘.๓๓	๘.๓๓	-	-	๔.๗๕	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน	๖๑.๑๑	๒๗.๗๘	๑๑.๑๑	-	-	๔.๕๐	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๑๐๐.๐๐	-	-	-	-	๕.๐๐	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๙๐.๙๑	๙.๐๙	-	-	-	๔.๙๑	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน	๘๕.๐๐	๑๐.๐๐	๕.๐๐	-	-	๔.๘๐	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๗๗.๗๘	๑๑.๑๑	๑๑.๑๑	-	-	๔.๖๗	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า	๘๗.๑๐	๑๒.๙๐	-	-	-	๔.๘๗	มากที่สุด
เฉลี่ย	๘๗.๑๐	๑๒.๙๐	-	-	-	๔.๘๗	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๒) ความพึงพอใจต่อโครงการ

ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุด ด้วยค่าคะแนน ๔.๗๐ พิจารณารายหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๙ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการเลี้ยงแมลง ใช้แผ่นกาวดักแมลง และใช้เชื้อจุลินทรีย์เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืช และเมื่อนำไปปฏิบัติแล้ว ส่งผลให้แมลงศัตรูพืชลดลง และลดการใช้สารเคมีลงได้

หลักสูตรที่ ๒ การผลิตโอวาโคคุณภาพ พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๘ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการเสียบยอด การปลูกและการดูแลรักษาต้นโอวาโค เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

หลักสูตรที่ ๓ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากร พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๐ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการเลี้ยงปลาไว้บริโภคในครัวเรือน และนำไปจำหน่ายสร้างรายได้เสริมได้

หลักสูตรที่ ๔ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ-บัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๖ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุนการประกอบอาชีพ ส่งผลให้ประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในครัวเรือน และทราบผลตอบแทนจากการเพาะปลูกพืชเพื่อนำไปจำหน่าย

หลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๕ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมด้านการรวมกลุ่มแบบสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกจะมีรายได้เพิ่มจากเงินปันผล

หลักสูตรที่ ๖ การแปรรูปหม่อนไหม พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๐ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการแปรรูปหม่อน เพื่อนำมาบริโภคในครัวเรือนได้

หลักสูตรที่ ๗ การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ธนาคารอาหารชุมชน พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๐ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการขยายพันธุ์ใหม่ สามารถนำหน่อไม้มาบริโภคในครัวเรือน และนำไปจำหน่ายสร้างรายได้เสริมได้

หลักสูตรที่ ๘ การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย) พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๒ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมและฝึกปฏิบัติด้านการนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ประโยชน์ของป่าไม้ แหล่งน้ำในโครงการธนาคารอาหารชุมชน

หลักสูตรที่ ๙ การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า พบว่าผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๕๘ เนื่องจากได้ความรู้จากการอบรมด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม และการทำการเกษตรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๗ ระดับความพึงพอใจต่อโครงการ

หน่วย : ร้อยละ

หลักสูตร	ความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการ (ร้อยละ)					ค่า คะแนน (เต็ม ๕)	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
๑. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการ อนุรักษ์ทรัพยากรประมง	๗๕.๕๒	๑๗.๔๙	๖.๙๙	-	-	๔.๖๙	มากที่สุด
๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาศักยภาพสหกรณ์แบบมี ส่วนร่วม	๘๑.๖๖	๑๔.๑๗	๔.๑๗	-	-	๔.๗๘	มากที่สุด
๓. การจัดทำบัญชีรับ-จ่ายใน ครัวเรือนและบัญชีต้นทุน ประกอบอาชีพ	๘๑.๒๕	๑๗.๗๑	๑.๐๔	-	-	๔.๘๐	มากที่สุด
๔. การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ- บัญชีครัวเรือน	๗๒.๙๒	๒๐.๑๔	๖.๙๔	-	-	๔.๖๖	มากที่สุด
๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการการ ประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ เป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อ พัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได 7 ขั้น)	๘๑.๖๙	๑๔.๐๘	๑.๔๑	๒.๘๒	-	๔.๗๕	มากที่สุด
๖. การแปรรูปหม่อนไหม	๘๔.๒๑	๑๑.๕๘	๔.๒๑	-	-	๔.๘๐	มากที่สุด
๗. การเพิ่มสายพันธุ์ใหม่ในพื้นที่ ธนาคารอาหารชุมชน	๗๓.๖๕	๒๒.๗๕	๓.๖๐	-	-	๔.๗๐	มากที่สุด
๘. การนำเที่ยวเส้นทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (มัคคุเทศก์น้อย)	๗๗.๗๘	๑๖.๖๗	๕.๕๕	-	-	๔.๗๒	มากที่สุด
๙. การปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์อย่างรู้ คุณค่า	๖๔.๓๗	๒๙.๕๕	๖.๐๘	-	-	๔.๕๘	มากที่สุด
เฉลี่ย	๗๔.๘๙	๒๐.๐๙	๔.๘๕	๐.๑๗	-	๔.๗๐	มากที่สุด

ที่มา : จากการสำรวจ

๔.๔.๖ เรื่องที่ต้องการอบรมในครั้งต่อไป

เรื่อง que ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ต้องการอบรมในครั้งต่อไป ได้แก่ การทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ร้อยละ ๑๘.๑๘ เช่น การทำปลาต้ม ปลาแดดเดียว สมุนไพร แยมหม่อน น้ำหม่อน ขนม เป็นต้น รองลงมา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้อยละ ๑๕.๙๐ เช่น การเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ การทำการเกษตร เช่น การปรับสภาพดิน และการปลูกอโวคาโดร้อยละ ๑๑.๓๖ เท่ากัน การผลิตการตลาดพืชในพื้นที่ เช่น หอมหัวใหญ่ การศึกษา การทำการเกษตรในโครงการเกษตรวิชญา การปลูกไม้และทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ การปลูกพืชผักเศรษฐกิจ การปลูกผลไม้ เช่น สตอร์เบอร์รี่ ร้อยละ ๖.๘๒ เท่ากัน การเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ เป็ด และการเลี้ยงแมลงควบคุมศัตรูพืช ร้อยละ ๔.๕๕ เท่ากัน รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ เรื่องที่ต้องการอบรมในครั้งต่อไป

หน่วย : ร้อยละ	
เรื่องที่ยากอบรมในครั้งต่อไป	ร้อยละ
๑. การทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	๑๘.๑๘
๒. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๕.๙๐
๓. การทำการเกษตร	๑๑.๓๖
๔. การปลูกอโวคาโด	๑๑.๓๖
๕. การผลิตการตลาด พืชในพื้นที่	๖.๘๒
๖. การศึกษาการทำการเกษตรในโครงการฯ	๖.๘๒
๗. การปลูกไม้และทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้	๖.๘๒
๘. การปลูกพืชผักเศรษฐกิจ	๖.๘๒
๙. การปลูกผลไม้	๖.๘๒
๑๐. การเลี้ยงสัตว์	๔.๕๕
๑๑. การเลี้ยงแมลงควบคุมศัตรูพืช	๔.๕๕

ที่มา : จากการสำรวจ

บทที่ ๕

สรุป ปัญหา และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุป

การติดตามผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้แผนปฏิบัติงานปี ๒๕๖๓ ด้านการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงผลการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติเกิดผลได้ และผลกระทบอย่างไร ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรม จำนวน ๑๔๕ ราย ผลการติดตามสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ด้านการบริหารจัดการ ดำเนินการโดยมีคณะกรรมการ ๑ คณะ และคณะทำงานระดับพื้นที่ ๑ ระดับ ประกอบด้วย คณะทำงานระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทาง และแผนการดำเนินงานโครงการ อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามพระราชดำริ ติดตามผลและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และแต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคล เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความจำเป็น คณะทำงานในพื้นที่มีการประชุมคณะทำงาน จำนวน ๔ ครั้ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๑.๒ ด้านปัจจัยนำเข้า งบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมการฝึกอบรมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็น การดำเนินงานภายใต้โครงการเกษตรวิชญา บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดยใช้งบโครงการฯ งบปกติของแต่ละหน่วยงาน และงบพัฒนาจังหวัด จำนวน ๔๓๗,๘๐๐ บาท เบิกจ่ายทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๕.๑.๓ ด้านผลได้ของโครงการ

๑) ผลการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ จำนวนผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมตลอดหลักสูตร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งหมดรวม ๔๗๖ ราย จากเป้าหมาย ๔๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๒๘

๒) ด้านการนำความรู้ไปปฏิบัติ ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ไปปฏิบัติ ร้อยละ ๘๒.๐๗ (นำไปปฏิบัติทั้งหมดร้อยละ ๔๘.๙๗ และนำไปบางส่วนร้อยละ ๓๓.๑๐) และไม่นำความรู้ไปปฏิบัติร้อยละ ๑๗.๙๓ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้เวลาในแปลงเพาะปลูก และการดูแลรักษาพืช ซึ่งเป็นรายได้หลักของครัวเรือน จึงยังไม่มีเวลาในการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ รวมถึงไม่มีวัสดุ/อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ จำคำแนะนำความรู้ที่ได้รับได้น้อย ไม่มีเงินทุน และอายุมาก

๕.๑.๔ ด้านผลกระทบระยะสั้นของโครงการ

๑) ด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมที่นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติแล้ว เกิดผลของการเปลี่ยนแปลงด้านรายจ่ายลดลงหรือรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๑.๙๖ โดยสามารถเปลี่ยนแปลงรายจ่ายลดลง เฉลี่ยครัวเรือนละ ๑,๓๐๕ บาทต่อปี จากการลดรายจ่ายด้านกล้าพันธุ์อโวคาโด พันธุ์ปลาที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ส่งเสริมและฝึกอบรม การเก็บพันธุ์พืชของตนเองเพื่อใช้ผลิตในฤดูกาลถัดไป ค่าปุ๋ยเคมี/สารเคมี สิ้นค้าบริโภคในครัวเรือน ได้แก่ ปลา หน่อไม้ แยมหม่อน น้ำหม่อน ผัก ไข่ไก่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ได้แก่ การเลี้ยงโชค และแอลกอฮอล์ และมีรายได้เพิ่มขึ้น เฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๔๐ บาท ต่อปี จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายได้จากเงินปันผลสหกรณ์การเกษตรบ้านกองแหะ และไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจร้อยละ ๔๘.๐๔

๒) ด้านสังคม ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมไม่เคยถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นร้อยละ ๕๕.๘๖ เนื่องจาก เป็นความรู้เดิมที่เคยปฏิบัติมาอยู่แล้ว และไม่มีเวลา เป็นต้น รองลงมาถ่ายทอดแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๑๙.๓๑ และมีผู้ปฏิบัติตามร้อยละ ๒๔.๘๓ มีการนำความรู้ไปใช้ในกลุ่ม ภายหลังจากฝึกอบรมร้อยละ ๓๓.๗๙ ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมในพื้นที่ที่ดำเนินการทำกิจกรรมร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ๑) กลุ่มการทำบัญชีครัวเรือนหมู่บ้านกองแหะ ๒) กลุ่มสหกรณ์การเกษตรบ้านกองแหะ ๓) กลุ่มเกษตรกรบ้านกองแหะ ๖๐ ราย ๔) กลุ่มแปรรูปชุมชนบ้านกองแหะ ๕) กลุ่มผู้เลี้ยงปลา ๖) กลุ่มจักสานไม้ไผ่ ในส่วนของผู้ผ่านการอบรมซึ่งเป็นนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มเดิม ที่ได้ทำกิจกรรมที่โรงเรียนร่วมกัน ได้แก่ ๑) กลุ่มมัดคุเทศก์น้อย และ ๒) กลุ่มปลูกผัก

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับด้านสิ่งแวดล้อม ที่นำความรู้ไปปฏิบัติแล้วสิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นร้อยละ ๘๖.๘๖ ได้แก่หลักสูตร ที่ ๑ การใช้เชื้อจุลินทรีย์และแมลงควบคุมศัตรูพืช และหลักสูตรที่ ๕ การประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสหกรณ์อย่างยั่งยืน (บันได ๗ ขั้น) พบว่า มีการลดการใช้สารเคมี และใช้อินทรีย์ในการทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ แมลงและเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช ส่งผลให้ดินมีความร่วนซุยและอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ปลูกพืชเจริญเติบโตงอกงามดีขึ้น

๔) ด้านความยั่งยืน ในภาพรวมผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมจะดำเนินกิจกรรมต่อเนื่อง ร้อยละ ๖๘.๒๘ รองลงมาไม่แน่ใจว่าจะดำเนินการต่อหรือไม่ร้อยละ ๑๘.๖๒ และไม่ดำเนินการต่อร้อยละ ๑๓.๑๐

๕) ด้านความพึงพอใจของผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม ในภาพรวมมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมโครงการในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๐ โดยเห็นว่าพึงพอใจด้านด้านสถานที่ส่งเสริมและฝึกอบรม ระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๗ รองลงมาพึงพอใจต่อด้านความรู้ของวิทยากรในเนื้อหาวิชาที่ถ่ายทอด ความชัดเจนในการบรรยาย การนำเสนอครบถ้วน และบุคลิกภาพในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๓ พึงพอใจแปลงสาธิต/สถานที่ดูงานระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๘๐ พึงพอใจการลงทะเบียนในระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๙ พึงพอใจด้านระยะเวลาอบรมระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๗๐ พึงพอใจด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้สอบถามหากมีข้อสงสัย รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมนำความรู้ที่ถ่ายทอด ทดลองปฏิบัติในช่วงอบรมระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๖๙ พึงพอใจด้านเนื้อหาการฝึกอบรม เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๔๖ และพึงพอใจด้านเอกสาร ปัจจัยการผลิต ผลผลิตที่เกิดจากการปฏิบัติระดับมากที่สุดด้วยค่าคะแนน ๔.๔๔

๖) เรื่องที่ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ต้องการอบรมในครั้งต่อไป ได้แก่ การทำอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ รองลงมาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การทำการเกษตร การปลูกอโวคาโด การผลิต และการตลาดพืชในพื้นที่ การศึกษาดูงานการทำการเกษตรในโครงการฯ การปลูกไม้และทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ การปลูกพืชผักเศรษฐกิจ การปลูกผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ และการเลี้ยงแมลงควบคุมศัตรูพืช

๕.๒ ข้อค้นพบจากการติดตาม

๕.๒.๑ การดำเนินการส่งเสริมและฝึกอบรมมีหลักสูตรการอบรมหลากหลาย ระยะเวลาการจัดฝึกอบรมใกล้เคียงกัน ทำให้เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถเข้ารับการส่งเสริมและฝึกอบรมได้ครบทุกหลักสูตร

๕.๒.๒ เกษตรกรส่วนใหญ่จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมเพียงลำพัง มีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับการส่งเสริมและฝึกอบรมค่อนข้างน้อย

๕.๒.๓ การส่งเสริมและฝึกอบรมในบางกิจกรรมเป็นการอบรมทางทฤษฎีเท่านั้น ยังไม่มีการฝึกปฏิบัติ

๕.๒.๔ เกษตรกรต้องการให้มีการส่งเสริมด้านการผลิตและการตลาดผลผลิตพืชในพื้นที่ และอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๔.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนระยะเวลาการจัดฝึกอบรมร่วมกัน รวมถึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในปัจจุบัน

๕.๓.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรติดตามผลผู้ผ่านการอบรมแต่ละหลักสูตรเป็นระยะ ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารต่างๆ เพื่อให้แนวทาง และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการนำความรู้ไปปฏิบัติ และติดตามการรวมกลุ่ม เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

๕.๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำหลักสูตรการจัดฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วมกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ตรงกับความต้องการ ขยายผลไปยังเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ใกล้เคียงอื่น เพื่อให้เกิดการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

๕.๓.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเชิญชวนให้เกษตรกรเข้าไปศึกษาดูงานด้านการเกษตรในฐานเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้เกษตรกรในการนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง

๕.๓.๕ การส่งเสริมและฝึกอบรมควรพิจารณาหลักสูตรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น การลดต้นทุนการผลิตพืชหลักในพื้นที่ การสร้างรายได้เพิ่มจากการปลูกพืชผักชนิดใหม่ ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจที่เหมาะสมในพื้นที่ การแปรรูปผลผลิตการเกษตร และเพิ่มช่องทางการตลาดผลผลิตให้ครบวงจร

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๐). *โครงการเกษตรวิชญาตามพระราชดำริ บ้านกองแหะ หมู่ ๔ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. ม.ป.ท.
- เกษม ศิริสุขโตม. (๒๕๕๐). *การประเมินโครงการ. ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. กรุงเทพมหานคร.*
- รัตน์ บัวสนธิ์. (๒๕๕๐). *การประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์คอมแพคท์พริ้นท์ จำกัด.*
- สมคิด พรหมจ้อย. (๒๕๕๐). *เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุดพรตี่ไซน์.*
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๐). *การเก็บรวบรวมข้อมูลและเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง . กรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๐). *การติดตามโครงการ . กรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๑). *คู่มือวิทยากรการฝึกอบรม หลักสูตร การติดตามและประเมินผล . กรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๑). *คำนิยามข้อมูลสถิติการเกษตร . กรุงเทพมหานคร.*
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑. (๒๕๖๓). *รายงานผลการติดตามผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตร โครงการเกษตรวิชญา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.*
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๑. (๒๕๖๓). *รายงานผลการติดตามผลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรมด้านการเกษตร ภายใต้โครงการร้อยใจรักษ์ อำเภอแม่เวย จังหวัดเชียงใหม่.*

ภาคผนวก

คำสั่งประธานองคมนตรี

ที่ ๒/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเกษตรวิชญา

คำสั่งประธานองคมนตรี

ที่ ๒ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเกษตรวิชญา

ด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ปรับปรุงคณะกรรมการโครงการเกษตรวิชญา เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเกษตรวิชญา มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามพระบรมราโชบายในการ สืบสาน รักษา ต่อยอด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบราชการและบริหารบุคคลของราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเกษตรวิชญา โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ที่ปรึกษา

(๑) นายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี	ประธานที่ปรึกษา
(๒) พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี	ที่ปรึกษา
(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษา
(๔) เลขาธิการองคมนตรี	ที่ปรึกษา

๑.๒ คณะกรรมการ

(๑) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
(๒) รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
(๔) อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
(๕) อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
(๖) อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
(๗) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
(๘) อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
(๙) อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ

/ (๑๑) อธิบดีกรม ...

(๑๑) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมหม่อนไหม	กรรมการ
(๑๔) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
(๑๕) เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
(๑๖) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	กรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการและเลขานุการ
(๑๘) รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๙) ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๐) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

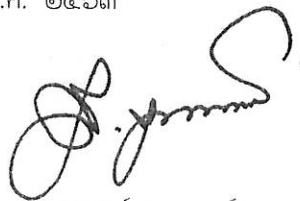
๒. อำนาจหน้าที่

- (๑) ดำเนินการสนองพระราชดำริให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๒) กำหนดนโยบาย แนวทางและแผนการดำเนินงานโครงการ
- (๓) อำนาจการ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามพระราชดำริ
- (๔) ติดตามผลและให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย
- (๕) แต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคล เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความจำเป็น
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

ประธานองคมนตรี

ภาคผนวก

ประมวลภาพการสำรวจข้อมูลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม
จากโครงการเกษตรวิชญา ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ประมวลภาพกิจกรรมสำรวจข้อมูลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม
โครงการเกษตรวิชญา ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ประมวลภาพกิจกรรมสำรวจข้อมูลผู้ผ่านการส่งเสริมและฝึกอบรม
โครงการเกษตรวิชญา ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางอังคณา พุทธศรี
นางกุลธิดา ศรีวิวัฒน์

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑
ผู้อำนวยการส่วนวิจัยและประเมินผล

ผู้วิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงาน

นางสาวเพียงจิต จิตต์เลิศ

เศรษฐกรปฏิบัติการ

ผู้สำรวจข้อมูล

นางสาวเพียงจิต จิตต์เลิศ
นายอุดร นิ่มดำ
นางสาวนันทกานต์ วิโยค
นายวุฒิพงศ์ มะลิ

เศรษฐกรปฏิบัติการ
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
เจ้าหน้าบริการเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
เจ้าหน้าบริการเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ส่วนวิจัยและประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1
ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ โทร.โทรสาร 053-121318-9 Email : zone1@oae.go.th